

NARODNI LIST

Glasilo narodne stranke za Štajersko.

Izhaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljatve (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „**Narodni List**“ v Celju. — Reklamacije so poštne proste. — Uredništvo: Graška cesta št. 1.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K. za pol leta 2 K. za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — **Posamezna številka stane 10 vin.**

Oglasi se računajo po 16 vinarjev ena petit vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „**Narodni List**“ v Celju.

Glavni zbor zaupnikov narodne stranke dne 28. junija t. l. Somišljeniki. pozor!

Poglavje o sleparjih in huj-skačih.

Naše klerikalno časopisje je prešlo v znamenje najskrajnejše demoralizacije, najbrezvestnejšega varanja in sleparjenja javnosti ter vzbujanja najnižjih instinktov v našem narodu. Ne premine dan in ne teden, da se ne bi kradlo časti in poštenja najboljšim, najdelavnejšim narodnim možem, možem, ki so se vselej v prvi vrsti trudili za obstoj in napredek našega narodnega življenja. Ne premine dan in ne teden, da bi se na najdrznejši način ne varalo javnosti o „plodonomem“ delu klerikalnih politikov, ki ga v resnici nikjer ni najti, in da se ne bi hladnokrvno in brez premisleka o posledicah hujskalo stana proti stann, posameznika proti posamezniku, deco proti staršem in narobe, žene proti možem in narobe. In tako stojimo danes v znamenju propada naše javne morale, v znamenju „kosmate vesti“ v vsem našem javnem življenju. Vsakega odkritosrčnega narodnjaka, ki mu je mar bodočnosti in to lepše bodočnosti slovenskega naroda, mora napolniti to dejstvo z žalostjo na eni, in z gnusom in srdom na drugi strani, ko vidi, kako baš tisti, ki so poklicani sejati v ljudska srca najplemenitejše vzore in najvzvišenejše misli, sejati ne razdor in prepir in sovraštvo, ampak večno in neginljivo ljubezen brata do brata, kakor jo je učil Krist, kako baš tisti nevredni nasledniki njegovi gazijo in teptajo v tla njegove najlepše nauke in hodijo po potih najostudnejšega poganstva in malikovanja.

Dokazati hočemo samo na par vzgledih iz poslednjega časa vso brezvestnost klerikalnih politikov in klerikalnega časopisja, ki se ne ustrašiti niti najostudnejših sredstev, samo da doseže svoj namen: očrnuti tiste narodne moze, ki delajo, a

se pri tem ne uklanjajo dr. Korošcu in njegovim hlapcem, hujskati nemislečo maso zoper te moze, nahujskati kmečko ljudstvo proti izobraženstvu, ter tako napraviti prepad med našim ljudstvom. Njihov namen je držati ljudstvo, ki bi ga na ta način ločili od inteligence, vedno pod svojim vrhovnim nadzorstvom in poveljstvom, s tem ljudstvom pomagati staviti poslopje rimske nadvlade nad celim svetom. Toda ne pomislijo, da mora to ljudstvo, oropano stika z mislečim delom naroda, koncem vseh koncev strmoglaviti v oni propad in da bo strmoglavil v propad, ako se bo nadaljevalo to pogubonosno delo, konečno ves slovenski narod.

Evo samo nekoliko zgledov, kako znajo klerikalni mogotci varati našo javnost:

Ko so bile lani državnozborske volitve, so se klerikalni kandidatje ponosno bili na prsa, češ edino mi smo poklicani v resnici pomagati kmetu in ga rešiti iz krempljev madžarskih pijavk. In glejte: isti moze so pozneje, ko se je šlo za to, da se Madžarom res stopi na prste, mirne vesti glasovali za pogodbo z Orsko, mirne vesti so oškodovali za milijone kmečko ljudstvo naše državne polovice in so vrgli te milijone v žrelo madžarski nenasitnosti. In potem so prišli tisti junaki in so slepili in varali javnost, da smo z pogodbo neizmerno pridobili, in so ta nesmisel dokazovali v potu obraza; dokazati svojih trditev, ki slonijo na popolnem nepoznavanju gospodarskega položaja, seveda niso mogli, in zato so se vrgli na psovanje vseh tistih, kateri jim njihovih šepavih dokazov niso mogli verjeti. Danes je vsakemu mislečemu človeku jasno, da so klerikalni poslanci prodali koristi našega ljudstva, ko so glasovali za to pogodbo.

Zato so šli s slepljenjem javnosti dalje: da bi odvrnili pozornost od sebe in se tako počasi oprali madeža izdajstva nad ljudstvom, so se vrgli na obrekovanje in hujskanje zoper naša poslanca Robleka in Ježovnika. Trositi so začeli drzno laž, da je Roblek glasoval zato, da se srska meja odpre. Dokazalo se jim je na podlagi zapisnikov, da lažejo, dokazalo se jim je na podlagi števil.

da so oni s sprejetjem ogrske nagodbe stokrat bolj oškodovali gospodarske koristi našega ljudstva, kakor jih bo pogodba s Srbijo, — toda v skrajnji svoji strasti, v kateri ne poznajo ne pameti ne treznega pomisleka, hujskajo in obrekujejo naprej.

Prišli so rekruti! Človek bi mislil: ljudje, ki se tako bijejo ob prsa kot zagovorniki ljudskih teženj, ne morejo nikdar privoliti v to, da bi se težka bremena, ki jih že danes nalaga država ljudstvu za vzdrževanje vojaštva, se pomnožila, ne morejo nikdar privoliti v to, da bi se zvišalo število rekrutov in naj bi bilo še za tako majhno število; krvni davek našega naroda je že danes ogromen, in vsak mož, ki ga zahteva od nas država, pomeni za naš mali narod veliko izgubo v gospodarskem oziru. Te velike izgube nam ne morejo kompenzirati vse olajšave, ki jih ponuja vlada, ker so v primeri z izgubo le kapljica v morju. Toda kaj vse to klerikalnim „zagovornikom ljudskih koristi“: mirno in hladne krvi je zapisal dr. Korošec v št. 20. „Slov. Gosp.“ z dne 14. maja: „Na vsak način pa smo prepričani, da so ponujene olajšave tako velike in potreba jasna, da bo naše ljudstvo le odobraval, ako glasujejo v tem slučaju za vladno predlogo.“

In ravno tisti dr. Korošec je bil, ki se je v svojem klubu na vse načine trudil, da bi pridobil za to vladno predlogo tudi druge klerikalne tovariše iz Štajerskega. Ker se mu ni posrečilo vseh pridobiti, ker menda kak Pišek še vseeno pošteno čuti za gospodarske koristi svojega naroda, zato je prisiljen in proti volji se glasovanja vzdrl.

Da bi pa zopet varal in slepil javnost, je pisal „Slov. Gosp.“, da štajerski klerikalni poslanci iz „političnih ozirov“, t. j. ker vlada zatira pravice slovenskega naroda, niso glasovali za vladno predlogo. Če to ni varanje in humbug, ga ne poznamo.

V državnem zboru se je razpravljalo minoli teden o Schraffloyem predlogu za podpore vinarstvom. K temu predlogu se je oglasil, kakor smo že sporočili, tudi dr. Ploj in je ostro ožigosal

LISTEK.

Jeruzalem.

Konec.

Spavajoči človek plane nakrat po koncu. Ni pa bil Nedžib, marveč nek tuj, mlad frančiškan. Oči pa so se mu še sedaj zapirale od spanca.

„Kaj zapovedujete, gospod?“ me vpraša francoski.

Bil sem nemalo zbezan.

„Oprostite, gospod, moja pomoto. Zdelo se mi je, da ste moj dragoman. Res mi je neprijetno.“

Frančiškan se potihoma nasmeje.

„O, nič ne škodi! Baš hvaležen sem vam, da ste me zbudili. Je že skrajnji čas, da grem dalje.“

„Greste tudi v Jeruzalem?“

„Da, gospod, in vi?“

„Tudi jaz.“

„Prihajate od morja?“

„Ne, iz Damaska.“

„Jaz sem se v Haiti izkrcal na suho. Hoteli smo to storiti v Jaffi, toda morje je bilo zelo nemirno. Morali smo se vrniti v Haiti, kar mi je bilo neprijetno. Iz Jaffe bi bil v enem dnevu dospel v Jeruzalem.“

Ogledal sem ga. Njegovo kuto in sandale je pokrivala debela plast prahu. Vendar ni prišel peš iz Haite?

„V Haiti ste si najeli voz?“ ga vprašam.

Menih odmaja z glavo.

„Potujem peš. Močno sem se žuril. Že več let sem pričakoval tega trenutka. In mislite si, baš jutri je slavnost v spomin najdenja Svetega groba. Že sem se bal, da ne dospem o pravem času. — Vendar, hvala Bogu, proti večeru bom že tam.“

Iz glasu mu je zvenela rahla navdušenost. Ko je stal tu ter obračal svoj koprneči pogled proti Jeruzalemu, bil bi kaj vzoren model za kakega srednjeveškega slikarja.

Rad bi bil poizvedel nekoliko o jutrišnji slavnosti.

„Slavnost se vrši brezdvomno v cerkvi božjega groba?“

„Da, gospod. Uprav ondi.“

„Cerkve božjega groba je v oblasti vašega reda?“

Menihu se zamračil obraz.

„Žalibog ne popolnoma. Onđi so tudi pravoslavni, in Bog jim naj odpusti hudobna dejanja, ki so jih doslej že doprinesli!... Del cerkve se nahaja v njihovih rokah. Vendar se s tem nočejo zadovoljiti, marveč neprestano prihajajo na naš

prostor. Da, gospod, še lani se je nekaj pripetilo, ko je znameniti oče Evstahij pometal prei nekem stranskem oltarju, češ, da je to njihov prostor. Oče Evstahij resnično ni odstopil od svojih pravic, toda prišlo je do tega, da je bil prisiljen vzeti v roke palico, katero je radi tega nosil pod vrhno obleko.“

Ko je to govoril, mu je lice kar gorelo notranje razdraženosti. Ko bi bil on na mestu Evstahija, bi bil gotovo tudi on s palico odbijal sovražnika.

„Takšni pojavi so pač vredni pomilovanja“, mu rečem.

„Da, gospod, v največji meri. Vendar, kaj nam je početi? Ne moremo odjenjati.“

Vtihnili je ter postal nakrat tih in miren.

„Veseli me, da sva se seznanila, gospod. — Sedaj pa žalibog moram iti. Nemara se vidiva v Jeruzalemu.“

Poda mi desnico. Ko dospem pred hišo, mi javi Nedžib, da lahko odrinem.

Molče odrinem proti mestu. Črez malo časa doidemo osamljenega potnika, ki je urno in krepko korakal po poti, ki drži na Oljsko goro, kjer je oni stolp štrlel kvišku. Bil je znani mi frančiškan. Oči so mu tudi sedaj žarele v pobožnem lesku, a v rokah je krčevito stiskal debelo palico.

... Še pred večerom dospemo v Jeruzalem.

postopanje štajerske dežele pri razdeljevanju trsja. Nemškega Marckhla je to spekle in čutil se je poklicanega braniti štajerski deželni odbor. Dr. Ploj ga je stvarno zavrnil. „Neue Freie Presse“, ki prinaša vsa svoja poročila po stenografskih zapiskih državnega zbora, je poročala o tem: „Dr. Ploj je omenil nedostatke pri postopanju dežele v zadevi razdeljevanja trsja...“ in „Dr. Ploj zavrača izvajanja poslanca Marckhla in vzdržuje svoje trditve, da se postopa pri razdeljevanju trsja iz deželnih trsnic na Štajerskem na škodo malega kmečkega posestnika.“

In kaj piše dr. Korošec v „Slov. Gospodarju“? „Tudi dr. Ploj se je oglašil in v lepi slogi s celjskim Marckhlom hvalil deželo, koliko da stori za vinogradnike. Dr. Korošec je potem še enkrat povzel besedo ter popravil izvajanja Marckhlova — in s tem seveda tudi Plojeva...“

Kdo vara in slepi javnost in kdo hujska? Misleč človek ne bo težko uganil!

Ne pride številka „Slov. Gosp.“, da bi se v njej ne ščuvalo kmeta proti učiteljstvu, proti dijaštvu, proti slovenskim sodnikom, proti drugim zastopnikom izobraženstva. Zadnja številka „Slov. Gosp.“ pa je pokazala, da hočejo klerikalni politiki zapeljati naše ljudstvo v očiten boj proti naši mladini na visokih šolah, proti slovenski akademični mladini, ki tvori kvas slovenske inteligence. In tudi o tem hočemo in moramo spregovoriti resno besedo in resen opomin klerikalnim mogotcem, ker zgoditi se zna svoječasno, da se bodo tiste pesti, katere danes ščujejo klerikalci proti posvetni inteligenci, dvignile kedaj grozeče nasproti varalicam in izsesovalcem našega ljudstva.

Sporočili smo že zadnjič, da je nemški klerikalni poslanec Hagenhofer zbral kakih 200 nemških kmetov ter hotel z njimi s silo priti v graško visoko šolo.

Predolgo bi bilo opisovati povod in namen tega. Dejstvo je, da so prišli kmetje pod Hagenhoferjevim vodstvom spalicami in kamenjem z namenom pretepati se z visokošolci. Dokazano je danes in državno pravdnistvo je že uvedlo preiskavo, da so bili kmetje od duhovnikov in drugih klerikalnih voditeljev naščuvani in napojeni, da so prišli celo z revolverji, in da se je kmet Keller v Liebenau pri Gradcu tisto jutro (16. t. m.) izrazil narazil nasproti kmetu Breiterju, kažoč revolver: „Danes še mora eden biti mrtev!“

Dokazano je dalje, da se noben napredni slovenski dijak ni udeležil pretepa med kmeti in nemškimi burši, ampak, da so le od strani opazovali ta „veličastni“ izliv nemske kulture.

A kaj pravi „Slov. Gosp.“. Samo da bi naščuval slovenske kmete proti slovenskim dijakom kot zastopnikom inteligence, da bi jim kradel ugled in spoštovanje in tako onemogočil njih delo med ljudstvom, piše v zadnji svoji številki najhudobnejše in najpodlejše laži. **Laže**, da „so slovenski liberalni dijaki udeleževali tega ponličnega falotskega dejanja“. **Laže**, da „so rjuli nad kmeti“, in da „so se odlikovali med sramotilci kmetov slovenski liberalni dijaki“.

„Kako, gospod, vi ste že cele štiri mesece v Jeruzalemu, pa ste še vedno nevernik?“

Tako je pri skupni večerji tujih gostov vprašala tanka ameriška miss svojega soseda. Kdo je bil ta gospod, tega nikakor nisem mogel doznati. Bil je mladenič visoke rasti, z dolgimi lasmi in po angleškem načinu prirezanimi brki. Govoril je s tihim, zategnjenim glasom; opazil si lahko na njem, da mu je draga njegova sleherna izrečena beseda, kakor slavčku njegovo petje. — Pozneje sem izvedel, da je bil sin bogatega dunajskega tovarnarja, ki se ukvarja izključno s tem, da študira Hopina in zaradi zabave jemlje s seboj na potovanje še enega prijatelja sošolca, ki je šel v Sveto deželo le zaradi dolgega časa. Začetka razgovora nisem slišal, toda sedaj ste obe stranki glasno nadaljevali razgovor.

„Da, že se nahajam tukaj štiri mesece. Vendar ako bi ne bil poprej nevernik, te štiri mesece bi me bili napravili za nevernika“ — se je glasil odgovor na vprašanje.

Na bledem licu gospe se pojavita dve globoki jamici.

„To, kar vi govorite, je naravnost bogokletstvo. Nočem vas dalje niti poslušati.“

Dunajčanu se pojavi na ustnicah tajnost nasmeh. Potem pa pobožno prikloni glavo.

„Jaz nikdar ne govorim zoper pobožne duše,

Globje moralično propasti ne more nihče kakor tak poročevalec „katoliškega“ lista. Samo da more zapisati: „Liberalec, in v tem niso nič boljši tudi slovenski liberalci, zaničuje kmeta iz vse svoje duše, prilizuje se mu le, kadar potrebuje kmeta, recimo pri volitvah“ — samo da more na ta način hujskati proti izobraženstvu, mu je dobra najpodlejša laž, najostudnejše obrekovanje.

Slovenska mladina bo sama na primeren način na to odgovorila. Mi smo smatrali za svojo dolžnost, da opozorimo slovensko javnost, ki je pod težo demoralizacije s strani klerikalnega časopisja že postala — zdi se nam — nekako topa, da jo opozorimo na to, kam mora privedi takšno delo naše slovensko ljudstvo.

Težki, usodepolni časi nas še čakajo, težke boje bo nam še biti za naš narodni obstoj, in kdo slutiti in kdo ve, kako bo to mogoče, če bo naše ljudstvo izgubilo po vzgoji klerikalnega časopisja vsak čut za resnico in pravico in vsak čut javnega poštenja.

Kličemo onim v klerikalnih vrstah, katerim je ostala še vsaj betvica javne morale, naj prenehajo s tem pogubnim delom, ki mora njihovo stranko in ves narod vesti do propada.

Mreža za slepe.

Deželni odbor v Gradcu je vnet za dvojezičnost, a ne v deželnih uradih, tudi ne pri nemških, temveč samo pri slovenskih občinah.

Novi občinski volilni red za Štajersko je namreč od cesarja potrjen, zato bode treba za občinske volitve popolnoma novih tiskovin. D zdaj so take tiskovine zalagale slovenske tiskarne samo v slovenskem jeziku. Da bi se v prihodnje samoslovenske volilne tiskovine pri občinah odpravile, je deželni odbor naglo založil dvojezične tiskovine ter jih hoče občinam po lastni ceni po okrajnih odborih prodajati. S tem hoče deželni odbor pri slovenskih občinah doseči sledeče:

1. Hoče vzeti slovenskim tiskarnam delo in zaslužek ter ga nakloniti nemškim. Deželni odbor namreč nima svoje tiskarne, temveč daje svoje potrebščine tiskati v nemških tiskarnah v Gradcu.

2. Hoče izriniti samoslovenske tiskovine, staviti nemščino na prvo, a slovenščino na drugo mesto.

3. Pritisniti slovenskim občinam pečat nezavednosti ter jih spraviti v jezikovnem oziru pod svoje nemško jerobstvo, češ, tiskovine morate le pri meni naročiti.

Okrajni odbori so že naznanili občinam odredbo deželnega odbora.

Zavedne slovenske občine bodo pač vedele, kaj je storiti. Naročilo tiskovin spada v lastni delokrog občine. Deželni odbor ne more ukazati, kje se naj tiskovine naročijo, on tudi nima pravice predpisovati dvojezičnosti, temveč on je dolžan obravnavati tudi samoslovenske spise in tiskovine, če se mu predložijo v obravnavo.

Slovenske tiskarne si naj blagovolijo oskrbeti obrazce teh dvojezičnih tiskovin ter naj založijo samo slovenske tiskovine, naše občine pa naj ne skačejo v mrežo politične zvijače dežel-

miss White. Da, uprav prosim vas, spomnite se na-me v jutrišnji molitvi, mene revne, izgubljene ovčice. Zakaj to sem na vsak način.“

Miss White mu ni odgovorila, marveč je z izrazom prevične jeze lupila pomarančo. Kmalu nato je vstala ter brez pozdrava odšla od mize. Dunajčan je smehljal se zrl na njo, potem pa se obrne k meni.

„Mlada miss se je razjezila“, mi dé.

„Amerikanske gospe v verskih vprašanjih ne poznajo šale“, mu odvrnem.

„Da, sedaj se vračajo k romantiki, a k vonjavim timijana.“

Vstanemo od mize. V začetku majnika je bila naša krčma malone prazna; razun nas je malokdo bil v veži. Odšli smo na hodnik ter ondi nadaljevali svoj razgovor.

„Če se ne motim, ste vi dospeli šele nočejšnji večer?“

„Da, pred kakimi tremi urami.“

„Mesta si torej še niste ogledali?“

„Prišel sem skozi vrata, ki drže proti Jaffi. Ondi sem si ogledal okolico, kolikor se je dalo.

Dunajčan pogleda na uro.

„Ura je pol devet. Ko bi ne bili utrujeni, najela bi si voz ter se odpeljala na Oljsko goro. Pri mesečini je odtod krasen razgled. Greva?“

„Z veseljem.“

nega odbora, ki bi rad slovenskemu narodu snedel še to trohico pravic, ki jih določa državni osnovni zakon iz leta 1867. Zavednost in žilavost naša naj raztrga nastavljeno mrežo zvitega ribiča.

Počasi, a gotovo!

Dasi je celjskemu okrajnemu glavarstvu dobra znano, da mora občini Kokarje vselej le v slovenskem jeziku dopisovati, ji je vendar nedolgo temu doposlalo samonemški tiskani „Strafregister“, ki je bil deloma tudi v slovenščini spisan, z ukazom, naj zasliši v ta „Strafregister“ nekoga podpijonirja zaradi prestopka vojnih predpisov.

Zavedni župan Blatnik Franjo je vrnil „Strafregister“ med drugim rekoč: „... da je c. kr. okrajno glavarstvo predalca II. in IV. te tiskovine spisalo tudi v slovenskem jeziku, ne zadostuje; kajti podpisani župan hoče tudi sam čitati in razumeti, kaj je v nemških naslovih teh in vseh drugih predalcev tiskano ter se prepričati, če se podatki vjemajo s pomenom besedila. Z razsodbo državnega sodišča z dne 3. VII. 1906 broj 264. se je razsodilo, da se vse v členu XIX. državnega osnovnega zakona z dne 21. XII. leta 1867. za državljane določene pravice nanašajo tudi na občine. Iz tega sledi, da morajo državni in deželni uradi občini dopošiljati tiskovine ravno tako v njenem, kakor državljani v njegovem v deželi navadnem jeziku. Naj se torej blagovoli ves „Strafregister“ preložiti na slovenski jezik, na kar se bode dalje uradovalo.“

Okrajno glavarstvo je to tolmačenje spoznalo za pravo ter je zahtevi občine ustreglo, kar dokazuje, da postaja, četudi pozno, a vsaj ob 12. uri zahtevam slovenskih občin pravično.

Ker je občina Kokarje potrebam slovenskega naroda pravična, da hoče v smislu državnega osnovnega zakona z dne 21. XII. l. 1867, drž. zak. broj 142. slovenski jezik v vseh državnih in deželnih uradih v področju slovenske govornice čuvati in gojiti, mora tudi glavarstvo postati tej potrebi pravično.

Možata beseda zavednega župana odpira pravici vrata. Molk in strahopetnost nekaterih občin pa jih tišči, da narodova pravica ne more na dan.

V občini Kokarje ne morejo niti vojaške niti politične oblasti niti izreči niti razglasiti kake razsodbe, pri kateri sodeluje županstvo, dokler ne ustrezajo pravicam slovenskega jezika.

Vse občine tako, in samonemške tiskovine bodo izginile čez noč.

Slovenski župani, Vaša moč tiči v zavedanju zakonitih narodovih pravic!

Iz političnega sveta.

40. rojstni dan je praznoval ruski car Nikolaj dne 19. t. m.

Nemška zveza v državnem zboru razbita. Ni še mesec dni poteklo, kar je šla vest po nemških

Čez pol ure sva že bila zgoraj. Izstopila sva pri pravoslavnem samostanu.

Na južnovzhodni strani griča je visok leseni plot, ob katerem sva se sprehajala. Tovariš mi je pojasnoval potihoma in porogljivo:

„Sedaj imate priložnost se radovati nad dobrim razpoložjem. Stojiva na Oljski gori. Ali vidite spodaj ta temni drevored? To je Getcemanski vrt. Ona posušena struga v dolini je potok Cedron. To temno zidovje, ki štrli pred nama kvišku, je razvalina Siona. Ondi je Homerjeva džamija, na desno, da, ondi je... cerkev božjega groba. — Sedaj pa pričakujem vaših liričnih opazk. Izrecite jih povsem mirno; bil sem tekom štirih mesecev tukaj vsak dan ter sem se privadil na najbolj poetične izbruhe, pa tudi na najglobokejše refleksije.“

Pokažem z roko na drugo stran.

„Ono zrkalo v globeli je bržkone Mrtvo morje?“

„Da, tako je.“

„Kako čudno se lesketajo griči v njegovem ozadju v mesečni zarji!“

Dunajčan si prižge svačlico.

„A, vi ste tudi zapazili ta čudoviti lesk? Iz kotanje Jordana se dviga neprestano težka sopara ter tvori ondi čudovito žarne prikazni. Na griču Moabi, na kateri ste sedaj pokazali, leži

časopisih, da se je doseglo med nemškimi svobodomiselnimi in nemškimi klerikalnimi poslanci sporazumljenje glede skupnega nastopanja v narodnih vprašanjih — to je proti Slovanom. — Zadnje dni, po dogodkih na visokih šolah na Dunaju in v Gradcu, ko hočejo nemški klerikalci s silo zatreti svobodo vede in nauka na visokih šolah, pa je sporazumljenje šlo po vodi. Nemški svobodomiselni poslanci so izdali komuniké, v katerem izjavljajo, da je vsled teh dogodkov skupno postopanje v narodnih vprašanjih postalo nemogoče.

*
Delegacije so sklicane na 18. septembra.

*
Četovanje v Makedoniji. Bolgarske revolucionarne čete so začele, odkar je nastopila pomlad, razvijati zopet živahno delovanje. Ni dneva, da bi se ne spopadle na tem ali onem kraju s turškimi askeri. A tudi borba med bolgarskimi in srbskimi četami je veliko ljutejša, kakor je bila zadnja leta. Pred par dnevi je bolgarska banda, ki jo je baje vodil sam sandanski, pri Ohridskem jezeru iz zasede napadla turško patroljo in jo potolkla do zadnjega moža.

*
Odstop dveh ministrov. Minister za zunanje zadeve baron Aehrenthal in vojni minister Schönauich sta hotela odstopiti, in sicer zato, ker so Ogri delali sitnosti v zadevi sporazumljenja za zvišanje plač častnikom in sklicanja skupnih delegacij. Ker pa so bile ovire odstranjene, cesar ni sprejel ostavke (demisije) ministrov, in tako ostaneta še dalje.

*
O razmerah v Galiciji je minoli teden razpravljala državna zbornica. Maloruski poslanci so vložili celo vrsto nujnih predlogov v zadevi uprave na Galiskem, katera je naravnost žalosten dokaz barbarstva, s katerim nastopajo poljski zlahtniki nasproti Malorusom, pa tudi nasproti nižjim slojem svojega naroda. Vlada se je sicer v razpravi zavzela za Poljake, toda prepričati se je morala, da vendar „nekaj smrdi“ v Galiciji.

*
Severna železnica se poddržavi. Tozadevni vladni predlog je predložil dne 26. t. m. zbornici minister za železnice dr. pl. Derschatta.

*
Na Belgijskem so se vršile te dni volitve v državni zbor. Klerikalci so doslej imeli večine 12 glasov. Pri minolih volitvah se je zmanjšala ta večina na 8. Dobili so klerikalci 87, liberalci 43, socijalisti 35, kršč. socijalci 1 mandat.

*
Državni zbor je v torek 26. t. m. začel razpravljati o proračunu.

*
Bolgarski knez in kneginja prideta v začetku junija na Dunaj čestitat cesarju k jubileju.

~~~~~  
**Kupujte Narodni kolek!**  
~~~~~

čez dan vedno čudna, višnjevkasta megla. Sicer je to najlepši del cele slike.

„Oprostite, toda poslednje opazke ne razumem.“

„In vendar je čisto jasna. Jeruzalem sam ni vreden ničesar. To ni nič drugega, nego na troje razdeljeno, s pobožnostjo kupenjoče velikansko podjetje, katerega deli tekmujejo med seboj. V poslednjem času so vpeljali trgovino celo v krog onih turistov, ki ne opravljajo cerkvenih obredov iz verskega prepričanja, marveč le iz spoštovanja. — Vse to obzorje Jerihe — Mrtvo morje — so le vijolice jeruzalemskega središča. Potovalna pisarna določuje tarife za stanovanje, za spremstvo Beduina, za preživljenje, za sloves ter za kupico vode iz Jordana. Vendar glejte... na vzhodni strani Mrtvega morja že pojema ta trgovina. Za moabskimi griči leži puščava, velika peščena puščava, katere upliv je moči zapaziti na slehernem narodu Kanaana. Da, puščava ne pozna veselja. Nima stavb in razvalin, katere vabijo človeka, a vendar se vse, vse nahaja v njej... — V puščavi najdem, kar sem tu iskal zaman.“

Poslednje besede je izrekel tako, kakor bi hotel z njimi nadomestiti moje zamujene lirične izlive.

„Torej ste namenjeni podati se v puščavo?“ ga vprašam.

Štajerske novice.

Cenjeni prijatelji Narodne založbe! Narodna založba je sprejela v svojo zalogo knjižico „Pavlusa“, zbirko narodnih povestic, ki so jako mične in posebej za mladino priporočljive. Razposlala se je knjižica na različne naslove naših somišljenikov. Na nekaterih knjižicah se je pozabila naznačiti cena. Opozorjamo dotičnike, ki so dobili take knjižice, da je cena knjižici 50 vinarjev. Cena je tako malenkostna, da to svotico lahko vsakdo žrtvuje, zato tudi prosimo cenjene prijatelje, da v pokritje stroškov svotice vsakdo takoj upošlje.

Shod v Stojncih. V nedeljo dne 24. t. m. se je vršil v Stojncih v gostilni g. Florjaniča shod narodne stranke. Udeležba se mora imenovati dobra, kajti v maloprostorni gostilniški sobi je bilo po štetju predsednika shoda 56 mož, dočim jih je bilo še precej zunaj pred odprtimi okni. Predsednikom shoda je bil izvoljen g. Vrščič, obč. predstojnik v Novi vasi proti predlogu kaplana Gričnika, da se izvoli Črešnik iz Bukovc. Dr. Koderman je govoril k dnevnemu redu in razpravljal zlasti o jezikovnem vprašanju, sodnih imenovanjih, vol. reformi za deželni zbor in šolskem vprašanju. Razjasnil je tudi stališče narodne stranke glede pouka nemščine. Zvezar Črešnik je pozval zborovalce, da se izrečejo proti resolucijam, ker je ravno iste (?) že sprejela kmečka zveza in ker hočejo baje kmetje vse le v kmečki zvezi doseči. Dr. Koderman je v odgovoru pojasnil bistvo kmečke zveze in narodne stranke, zavrnil očitanja, da je nar. stranka podružnica kranjske liberalne stranke in da je protikmečka. Sprejele so se resolucije o jezikovnem zakonu, uradniških imenovanjih in vol. reformi za deželni zbor. — Vkljub živahnemu prizadevanju g. kaplana je glasovalo proti resolucijam samo 13 zborovalcev, večinoma takih, ki si jih je kaplan pripeljal s seboj. Domačini pa so še po shodu izražali svojo zadovoljnost s shodom in se je vršil še precej časa trajajoč zaupen pogovor o raznih javnih vprašanjih. Izrekla se je želja, da bi se organiziral krajevni odbor nar. stranke za markovsko faro. — Radovedni smo na poročilo v „Gospodarju“, izjavljamo pa že danes, da se nam ne bo čudno zdelo, če bo enako „resnično“, ko vsi od Sv. Marka.

Shoda na Runču pri Ormožu v gostilni g. A. Lipnika se je udeležilo okrog 60 ljudi. Bilo je tudi par zvezarjev, med njimi znani junak Kosi, slovit že od lani z ormoškega shoda s svojim nožem. Ti ljubi prijatelji so nekaj rogovilili; hvalijo naj hladnokrvnost naših ljudi! Razpravljalo se je na shodu o tekočih političnih vprašanjih.

Za Št. Ilj v Sl. Gor. Kakor punčica našega očesa drag bi nam moral biti vsem Slovencem ta kraj in vso pozornost bi morali obrniti nanj. To smo povdarili že nešteto krat in so naši somišljeniki tudi vedno stali zvesto ob strani vsakogar, ki je kaj koristnega za to našo obmejno trdnjavo storil. Žal da smo morali večkrat konstatirati, da se gospodje v Mariboru, ki si lastijo izključno pravico odločevanja v naši javnosti, dr. Korošec,

dr. Verstovšek in drugi, dozdej niso čisto nič brigali za ta kraj. Kakor razvidimo iz zadnjega „Slov. Gosp.“, so sedaj vendar prišli na pravo pot. Naznanjajo, da hočejo v bodoče čuvati in braniti Št. Ilj in prosijo slovenske rodoljube, da jim pomagajo in gredo na roko, v prvi vrsti s tem, da naznanijo osebe, ki bi bile voljne se tam naseliti. Dasi smo, kakor pri vsaki stvari, tudi tu v dvomu, bodo-li gospodje vztrajali na tej poti obrambnega dela, vendar izražamo veselje, da so se vsaj vzdramili. Naša naloga bo, da ne bodo zopet zaspali. Naša pomoč jim je gotova.

Ljudska šola v Št. Lenartu v Slov. Gor. in nova nemška šola. O zadevi smo poročali že v zadnji številki obširno. Da pa bodo slovenski kmetje, ki si žele, da bi se njihovi otroci naučili tudi nemški, uvideli, kako nepotrebna je nova nemška šola, jim navedemo glavne točke odloka okrajnega šolskega sveta šentlenarškega z dne 30. avgusta 1898 št. 500/III, s katerim se je uredil pouk nemščine na zdajni šoli. I. razred: učni jezik slovenski, pri nazornem pouku se imajo razni predmeti imenovati slovenski in nemški. II. razred: nemščine 3 ure na teden. III. razred: nemščine 4 ure na teden. IV. razred: nemščine 5 ur na teden, ponavljanje v računanju in realnih predmetih v nemškem jeziku. V. razred: učni jezik samo nemški, slovenščine le 3 ure na teden. Slovenski kmetje, ali vidite, kako vas imajo za norca lenarški nemškutarji, če vam pravijo, da se uči v zdajni šoli premalo nemščine. Ali vidite, da je nova nemška šola nepotrebna? In ali slutite prekanjenost lenarških nemškutarjev, ki vam bodo čez par let tudi stroške za to šolo naprtili na ramo?

Glasovanje o rekrutih in klerikalno časopisje. „Slovenec“, glasilo slovenskih duhovnikov, je pisal, da so se štajerski člani jugoslovanskega kluba (Ploj, Roblek in Ježovnik) ter Hribar le zaradi tega vzdržali glasovanja o rekrutni predlogi, ker so to storili tudi dr. Korošec in še dva zvezarska „poslanca“. Nasproti temu pa je resnica, da se je Roblek v jugoslovanskem klubu trudil pridobiti klubove za glasovanje proti vladi, da je pa klub z večino sklenil dati članom naročilo, da ali glasujejo za predlogo ali pa se vzdržijo glasovanja. Na ta način tudi Robieku in Ježovniku ni bilo mogoče glasovati proti zvišanju rekrutov. Dejstvo pa je na drugi strani, da se je Korošec v svojem klubu silno trudil, pridobiti člane svojega kluba za to, da bi glasovali za vlado, in ker se mu ni posrečilo pridobiti vseh štajerskih klerikalnih poslancev, se je tudi on odtegnil. Taka je resnica!

Oča Wratschko — oproščen? „Štajerc“ je svoječasno na velika usta sporočil, da so bili oče Wratschko, ki ga je mariborski sodnik obsodil zaradi podkupovanja volilcev, baje pred prizivnim sodiščem oproščeni. Čudna se nam je takrat zdelo, ta vest. Danes pa vemo, da je očeta Wratschka „Štajerc“ v svoji domišljiji oprostil (Oh, ko bi jih smel soditi Linhart!), v resnici pa se vrš nova razprava proti Wratschku pred okrožnim sodiščem v Mariboru dne 5. junija. Da se vidimo!

O zaupnih shodih, ki jih baje zdaj kar deži med pristaši takozvane kmečke zveze, piše v vsaki številki „Slov. Gospodar“. Kako izgledajo

„Da sem namenjen? To bi vam težko mogel povedati. Že štiri mesece se odpravljam na pot, toda doslej se še nisem mogel odločiti. Sovražim oliko, a vendar ne morem biti brez nje. Preziram evropske hotele, vendar me je pa strah pri pomisli, da bi moral prebiti noč v umazanem beduinskem šotoru.“

Meni spreleti po ustnicah lahen smeh.

„Vi ste torej oni narobe Mojzes, ki se raz gričev obljubljenе dežele koprneče ozira po puščavi, dasiravno ve, da nikdar ne dospe doli.“

Dunajčan odvrže svalčico.

„Vi pa si nemara mislite, da govorim v paradoksah? Pojdiva domu!“

Napotiva se brez besed k izhodišču. Ko sva sedela v kočiji, je postal znova miren in prijeten.

„Sicer pa ste prišli baš o pravem času. — Jutri se vrši v cerkvi božjega groba velika slavnost. Vse mesto se pripravlja na njo. — Danes zvečer sem čital naznanilo, da hoče sam kustos svete dežele opravljati sveto daritev.“

„Bržkone bo to ona slavnost, o kateri mi je že pravil neki frančiškan.“

„Da, slavnost vodijo frančiškani. Oni so stražniki božjega groba in gorje mu, kdor bi jim hotel kratiti to pravico. Sicer pa... boste že videli.“

„Kaj bom videl?“

„Čemu sem postal v Jeruzalemu popolnoma nevernik. Ako dovolite, vas popeljem.“

„V neverstvo?“

„Ne, samo k cerkvi. Je že to dovolj. Od ondod si že sami najdete pot dalje.“

„V cerkev?“

„Ne, v nevero.“

Drugi dan zarano odidemo v cerkev božjega groba.

Pot je naju peljala skozi ozke, temne ulice, ki nimajo nikakega posebnega tipa. Umazanost je v vzhodnih mestih povsod enaka.

Končno dospeva na trg pred cerkvijo. Naokrog ob stenah se nahaja dokaj šotorov. V njih prodajajo blagoslovljene sveče, molke, slike, skale, križe in druge reči. Okrog šotorov se razlega neprijetni glasen krič. Ljudje se jezno podajajo pri nakupovanju te ali druge reči. Ne osupne nas niti to, če kak razjarjeni romar bije pri tem s pestjo krepko ob mizo.

Toda pred cerkvijo je bilo nekaj, česar sem se ustrašil.

Pred glavnim vhodom v cerkev stoji četa turških vojakov, oborožena od nog do glave. — Solnčni žarki se odbijajo od nasajenih bajonetov. Stojte nepremično, samo poveljnik se skrbno ozira proti cerkvi. Gotovo pričakuje kakega znamenja.

ti zaupni shodi, smo že pojasnili: v Celju pri vikarju in konsumarju Gorišek par duhovnikov pri dobri kapljici, pri Sv. Antonu v Slov. Gor. par duševnih revic v kaplanovi kleti itd. itd. Seveda je to jako zaupno. Čudno je le to, da „Sl. Gospodar“ piše o vseh teh zaupnih „shodih“ na dolgo in široko, in najsibodo še tako brezpomembni, zapisal pa ni niti črkice o zaupnem shodu, ki ga je svoječasno sklical takratni šentjurski kaplan Štuhec v Kapeli, in katerega druga očka dnevnega reda je bila: naše stališče proti Ploju. Ali Vam je slabo postalo, gospod Štuhec, ko so Vam Vaši somišljeniki gg. Nemec, Strajnsak itd. sapo zaprli in Vam povedali v obraz, da se glede Ploja ne dajo farbat in se je potem ta točka črtala z dnevnega reda?? — Ej ti zaupni shodi!

Čegava last je hrastniška nemška šola? Čudne stvari se godijo na svetu. Tako tudi v Hrastniku. Veliki nemški nacijonalec Wieltchnig je pred kakim letom na polna usta vpil, da bo dal zemljišče za zgradbo nemške šole. In sezi-palo se je veliko šolsko poslopje, na vse strani Avstrije in Nemčije pa so romala beraška pisma. Izvedeli smo, da se je res tudi mnogo tisočakov naberačilo. Javnosti se o tem seveda ni obvestilo. „Narodni dobrotnik“ Wieltchnig pa je še danes lastnik zemljišča, na katerem šola stoji — in tudi lastnik šolskega poslopja. Ko so odborniki nemškega krajnega šolskega sveta lanske leto tega gospoda prosili, naj da darovano zemljišče (kakor dogovorjeno!) prepisati na nemški krajni šol. svet, je pozabil svoje obljube in odrekel. In tako je še danes g. Wieltchnig zemljeknjižno vpisan lastnik hiše, ki se je sezidala iz naberačenega denarja. Bremana znašajo le polovico cene, tako da dobi g. Wieltchnig v slučaju, če bi ta privatna šola kedaj prenehala, lepo svoto 10—15.000 kron. Nemška vahtarica je sicer že lani oktobra prinesla vest, da je Wieltchnig zemljišče že podaril, a kdor gre danes gledat v zemljiško knjigo, bo vedel, da je bilo to zlagano. — O ti nemška plemenitost!

Kmetje v lenarčkem okraju, posebno blizu in v Št. Jurju v Slov. Gor. se sprašujejo: „Zakaj je pa Roškar poslanec, če je pa vedno doma?“ — Kmetje v gornjeradgorskem okraju pa pravijo: „Zakaj pa ne pride Roškar nikdar med nas, če je naš poslanec? Že povabili smo ga, naj pride, pa ga ni. Enkrat je prišel s svojo gospo, ki je imela lep klobuk, ko smo ga prosili, naj si ogleda Muro in škodo, ki jo nam dela. Pa se mu je strašno mudilo: „gospodje, meni se muči, moja žena me čaka!“ — Vzoren poslanec, naš orjak! Zato so pa tudi uspehi gorostasni: pomislite, 2000 (beri dvatisoč) kron podpore za dva sodnijska okraja. Slava orjaku!

Za družbo sv. Cirila in Metoda nabral je g. organist Lederhas pri poroki g. Gosaka, katera se je praznovala v gostilni g. Sgerma v Vuhredu, znesek 18 kron 6 vin. Živel darovalci.

Čisto po njihovih načrtih! Neštetokrat že smo povdarili, da našim klerikalcem nikdar ni bilo za povzdigo prave izobrazbe med našim ljudstvom. To kažejo posebno zadnji čas, ko so se začele ustanavljati po raznih krajih naše slovenske Štajerske javne, ljudstvu pristopne knjižnice. Na

nečuden način hujskajo proti takim ustanovitvam. Tako v zadnji številki „Slov. Gospodar“ hujška proti javni ljudski knjižnici v Ljutomeru, govori o „nepotrebni javni knjižnici v Trbovljah“ in ščuva proti njej itd. Gospodje, le naprej, tako se bomo vsaj spoznali do obisti!

Posojilnica v Oplotnici v konjiškem okraju je, kakor poroča zadnji „Slov. Gosp.“, odstopila od celjske zadrufne zveze h klerikalni ljubljanski zadrufni zvezi.

V Št. Petru pod Sv. Gorami je umrl g. Jos. Hohnjec, ugleden posestnik, oče g. Antona Hohnjega, nadučitelja v Kozjem.

V laškem okraju tudi že letos opravljajo kobilice v gozdovih svoje pogubonosno delo. Policane činitelje pozovemo, da store vse potrebne korake.

Braino društvo za Breg, Zagrad, Košnico in Pečovnik je od c. kr. vlade dovoljeno in ima v soboto dne 30. majnika ob 8. uri zvečer v gostilni g. Radaja na Bregu svoj ustanovni občni zbor. — Na dnevnem redu bo volitev odbora in računskih pregledov, določitev članarine, posvetovanje o nabavi časopisja in slučajnosti. — Upamo, da se ustanovnega zborovanja tega tako važnega društva udeležijo tudi celjski Slovenci.

Surov napad na učitelja. V Št. Janžu pri Spodnjem Dravogradu je bil nedavno tamošnji nadučitelj na cesti pred šolo napaden od stranke, ki se upira v šolo pošiljati svojega, že v 9. letu se nahajajočega otroka in je bila radi upornosti od okr. šolskega sveta kaznovana. Upornež se je hotel maščevati na skrajno surov način s tem, da je skočil iz gostilne s steklenico v roki za nadučiteljem in ga hotel na cesti udariti po glavi. Z zadevo se bo bavila sodnija v Slovenjemgradu. Slučaj nam jasno kaže, kako daleč privede strast človeka brez vsake šolske izobrazbe — dotičnik ne zna brati, ne pisati — in pa pogubni „šnops“.

V Mariboru se je dne 20. t. m. zastrupil 19 letni trgovski vajenec Ernest Grilec iz strahu pred 4 mesečno kaznijo, ki jo je imel nastopiti zaradi tatvine.

Maribor. Spediterja Quandista hlapec Franc Wacke je ukradel na kolodvoru balo sukna v vrednosti nad 600 kron. Šele po zvijači se je posrečilo tatu dobiti.

V Radgoni so dne 21. t. m. pokopali nekega hlapca, ki je dne 16. t. m. hotel ustaviti konje, ki so ušli, a je pri tem prišel pod voz in bil težko poškodovan.

V Starinovicah na murskem polju je dne 20. t. m. padel v potok 3 letni sin krčmarja Žigana in je utonil.

S pošte. Poštni kontrolor Anton Scherbaum je na lastno prošnjo premeščen iz Celja v Gradec. — Poštna aspirantinja Marija Pernat v Pilštanju je postala poštna ekspedijentinja istotam.

Pobegnili je od doma 13 letna Alojzija Krušič iz Št. Ilja p. Turjakom v torek dne 19. maja. Oblečena je bila v rožnato obleko. S seboj je vzela tudi plavo krilo. Deklica je bolj majhna, ima svetlo rjave lasi in plave oči. Odšla je proti Dravogradu; izjavila je večkrat, da hoče v samostan. Če kdo kaj izve o dekletu, naj to naznani občinskemu uradu v Št. Ilju pod Turjakom, p. Mislinje.

Razpisano je mesto stalnega ali začasnega učitelja pri Sv. Lovrencu v Slov. Gor.

Za konjerejce. Štajersko konjerejsko društvo priredi v nedeljo dne 31. maja t. l. ob 3. uri popoldne v šoli v Braslovčah zborovanje, pri katerem bo znani strokovnjak g. Anton Korošec, okrožni živinozdravnik, sedaj v Zagrebu, predaval o konjereji, posebno pa o koristi pašnikov.

C. kr. finančna straža v Rečici. Strankam gornjegrajskega okraja se naznanja, da se vsled odloka c. k. fin. dež. ravnateljstva v Gradcu z dne 16. t. m. broj 12941 dne 1. rožnika t. l. otvori v Rečici št. 8. zasebni oddelek c. kr. fin. straže za davčni in sodni okraj Gornjigrad in se ta izključi iz dosedajnega nadzorovalnega okraja finančne straže v Šoštanj.

Nad 110.000 članov šteje danes nemški šulferajn v 1108 podružnicah. Že letos se jih je od novega leta naprej osnovalo 78! Slovenci, kje smo zaostali z našo šolsko družbo. Kdaj bo naša šol. družba uresničila misel, da nastavi potovalnega učitelja?

Za svobodo vseučilišč! Minolo soboto je zborovalo v Gradcu tisoče in tisoče ljudstva, da protestira proti nečudenim napadom nemških klerikalnih politikov na visoke šole. Z ogorčenjem so se zborovalci izrekli proti temu, da ti katoliški junaki celo kmečko ljudstvo drzno izrabljajo v svoje namene in ga spravljajo s svojim nepremišljenim nastopanjem celo v kazenske afere. O tem govorimo itak na drugem mestu.

Iz šole. Na dekliško šolo v Šmarju pri Jelšah je imenovana gca Ivana Zupančič iz Št. Vida pri Planini. — G. Lovro Serajnik, nadučitelj na Prihovi, se poroči s tamošnjo učiteljico gco Natalijo Kreč.

Na Teharjih pri Celju je umrl gosp. Martin Škrbec, duhovnik v pokoju. Bil je star 68 let, blag mož.

Mlada ubijalca. Pri Sv. Martinu na Pohorju sta se vračala brata Viktor in Jos. Vedenik iz gostilne domov ob 2 uri po polnoči. Med potjo sta napadla sopivca Trdina p. d. Kobilca, ker jima ni hotel izročiti steklenice ruma. Bila sta ga s koli toliko časa po glavi, da je obležal. Drugi dan so ga našli še sicer živega, a je kmalu umrl. Ubijalca so zaprli. Josipa, ki je star šele 12 let, so izpustili.

Grobelno. Prvi — močni — čebelni roj je imel 7. t. m. g. Franc Vuga.

V Št. Jurju ob Pesnici je umrl dne 26. t. m. krčmar in mesar J. Kammerer, 54 let star.

Šoštanjski Sokol se je 24. t. m. ustanovil. Starosta je brat Vladimir Vošnjak, podstarosta br. Volk, načelnik br. Rebič, odborniki bratje: Kocuvan, Kramer, Lukman, Medved, Pajger, Vošnjak, preglednika računov Čokl in Vrečko. Želimo novemu Sokolu čil razvoj!

Potrš v Trbovljah so čutili minoli četrtek 21. t. m. okrog 6. ure zvečer. — Slišalo se je bobnenje od zgoraj navzdol. Nekaj hiš je dobilo razpoke.

V Šokadu pri Gornjem gradu se otvori ekskurendna šola. Otroci, ki so zdaj imeli do Gornjega grada po dve uri v šolo, bodo imeli zdaj samo pol do ene ure hoda.

Meni pa pride mahoma na misel vse, kar sem čul ali čital doslej o mohamedanskem prelivanju krvi. —

„Ogledujete si vojake, kaj ne?“ se oglasi nakrat moj sprevednik.

„Da, in ne razumem, čemu stojte tukaj. Kaj hočejo?“

„Hočejo, da bi oni ničesar ne hoteli; reveži; morsjo tu čakati.“

„Čakati? Česa?“

„Da zamorejo vstopiti ter preprečiti pretep. V Jeruzalemu se namreč verski obredi ne opravljajo potihoma. Bodisi začnejo pretep frančiškani, bodisi pravoslavni, — nasprotna stranka ga takoj nadaljuje.“

„Ali je to res mogoče?“

„Bomo videli. Pojdiva v cerkev.“

V cerkvi božjega groba je gorelo na tisoče sveč. Veliko zarjo je manjšal zgolj oblak kadila, ki se je v gostih kosmuljah vspenjal kvišku. Notranjščina je bila vsa prenapolnjena.

Iz početka se mi je zljilo vse v nekako zmes pred oči, pozneje šele sem že mogel razločiti posamezne postave. Pred oltarjem v dragocenem talarju je stal z žarečim licem duhovnik „custos terrae sanctae“, poglavar frančiškanov. Na stotine menihov je klečalo naokrog, za njimi pa ostali

verniki. Meni nasproti stoji nekoliko postaren gospod v črni obleki. Ob njegovo roko se opira mlada črnolasa deklica. Na čelu se ji zrkaliyo goste kapljice znoja; lice ji je nenavadno blede, vsekako pa ne more odtrgati svojega pogleda od duhovnika pred oltarjem.

Ta uprav dvigne roko. V njej se nekaj lesketa. Zlati križ. Menihi pristopijo drug za drugim, ter ga poljubujejo. Menih ne briše križa po poljubovanju.

Sedaj jim slede ostali verniki. Črno opravljena deklica pritisne nanj svoje ustnice. Medtem na koru neprestano doni petje.

Nakrat pa se vmeša med petje nek kričeči glas. Iz stranske cerkvene kapelice se začuje krič in potem nalik razburkanemu morju zamolklo žuborenje.

Kaj se je zgodilo?

Mahoma se krdelo ljudi navali proti oni smeri. Nastane nepopisljiva zmešnjava. Duhovnik pred velikim oltarjem zapoveduje, razprostira roke, toda njegove besede se izgubljajo v velikem kriku. Menihi se s kvišku vzdignjenimi rokami porivajo naprej. Nakrat pa osvetli solnčni žarek vso notranjščino cerkve. Skozi glavne duri prihite vojaki.

„Navaden konec jeruzalemske slavnosti“,

pošepeta moj spremljevalec. Nato me prime za roko. „Pojdiva.“

Zunaj stojte vojaki v četverokotniku, v katerem že leže nekateri ranjenici. Mlad turški poveljnik, kadeč s valčico, stoji pri durih ter tiho daja povelja.

Stopiva k njemu.

„Kaj se je zgodilo, gospod?“ ga vprašam.

Uljudno me pozdravi, nato pa skomigne z ramenji.

„Navaden dogodek. Spreved frančiškanov je krenil na prostor, ki si ga laste pravoslavni. Ti so jih že pripravljeni čakali. Zaman sem dal preiskati zarač vse menihe, če mar nimajo kakega orožja pri sebi; nekoliko svinčenih palic se jim je vendarle posrečilo vtihotapiti v cerkev.“

„Ali se je pripetilo nemara kaj važnejšega?“

„Nekaterim so prebili lobanje.“

Dva vojaka sta ravnokar vlekla mimo neko truplo. Ko dospeta k poveljniku, obstojita.

Ta stopi k njima.

Meni uide pogled na mrtveca. Poznal sem ga. Bil je oni mladi menih, s katerim sem včeraj govoril in kateremu se je tako mudilo v Jeruzalemu....

Posneto po potopisu orientalista Lagarda.

Slovenci

kupujte samo pri slovenskih trgovcih in podpirajte samo slovenske obrtnike. — Napredek in obstanek vsakega naroda je samo v trgovstvu in industriji. Kdor kupuje pri naših nasprotnikih izda svoj narod.

Na kolodvoru v Ptuj že zopet nekateri uradniki nočejo razumeti slovenski. Pozivljemo vsakogar, ki ga uradnik noče razumeti, naj nam to naznani z natančnimi podatki. Par takih nadutjev smo že ekspedirali iz Ptuja, ni vrag, da bi tudi zdajnih ne naučili manir.

Iz boljših krogov. Zaprli so v Ljubnem na Zg. Štajerskem babici Capellari in Očenašek, ker sta pomagali ženam in dekletom iz boljših rodbin odpravljati sledove prepovedane ljubezni.

Streljati se vadijo ormoški nemškutarji in si jemljejo za tarčo okna slovenskih hiš in čebelnjake Slovencev. Čudno, da poklicani činitelji nočejo tega videti.

V Hrastovcu pri Sv. Barbari je pogorela predzadnji ponedeljek Hutterjeva viničarija.

Gostovanje slovenskih igralcev v Celju se je v nedeljo končalo. V četrtek 21. t. m. so igrali Cankarjevo „Pohujšanje v dolini šentflorjanski“. Ta nedosežna satira na rodoljubarsko hinavstvo v našem družabnem življenju je pri občinstvu, kar ga je bilo (dvorana seveda napol prazna!) dosegla velik uspeh. V soboto so igrali opereto „Mamzell Nitouche“. Udeležba je bila obilnejša kot pri prejšnjih predstavah. Igralo in pelo se je lepó. Meškova drama „Na smrt obsojeni“ je krasna slika iz življenja in nehanja koroških Slovencev in je prišla v nedeljo tudi na našem odru do popolne veljave. — Obisk je bil splošno silno zanikern in — kakor smo že rekli — za Celje srámoten. V soboto je bilo še največ občinstva.

Slovensko gledališče v Mariboru. Iz Celja so se podali ljubljanski igralci gostovat v Maribor v Narodni dom. Včeraj (27. t. m.) so igrali veseloigro „Ob svojem kruhu“, danes (28. t. m.) igrajo Cankarjevo „Pohujšanje v dolini šentflorjanski“. V soboto (30. t. m.) igrajo Meškovo dramo „Na smrt obsojeni“, v nedeljo pa opereto „Mamzell Nitouche“. V ponedeljek je zadnja predstava in sicer veseloigra „Velika srenja“. Upamo, da bodo Mariborčani pokazali večjo vnemo za slovensko umetnost nego so to storili Celjani.

Veleposestvo Berje pri Vinarijih v konjiškem okraju je za 84 tisoč kron kupil g. Z. iz Ljubljane. Pred nekaj leti je tačasni lastnik bavarski baron Kreilsheim posestvo prodal nekemu Ogru, ki je tam veselo živel, dokler ga niso upniki iztirali. In tako je zdaj prešlo to veleposestvo iz tujih v slovenske roke. V Vinarijih raste svetovnoznana vinarska črnina.

Poslanec Roblek je v seji državnega zbora dne 27. t. m. posegel v proračunsko razpravo in je v enournem govoru razkril postopanje vlade nasproti štajerskim in koroškim Slovincem. Zlasti se je bavil z vprašanjem celjskih šol, o izrivanju slovenskega jezika iz uradov, o uradniškem vprašanju in o spravi med narodi. Prihodnjič spregovorimo obširneje.

Kmetijsko konzumno društvo v Št. Jurju ob J. ž. — toži kmete. Pravijo, da so voditelji tega društva tamošnji duhovniki. Resnica je, da so je duhovniki ustanovili proti tamošnjim slovenskim trgovcem. In pravijo, da so ti duhovniki narodni. Čudno je pa vsekakor, da je zastopnik tega „narodnega“ društva proti kmetom celjski nemški advokat dr. Jabornegg, ki vlaga seveda tudi nemške tožbe. O stvari še bomo govorili.

Novice iz drugih slovenskih krajev.

Odkritje spomenika Primožu Trubarju v Ljubljani se je odložilo na mesec september. Takrat se vrši tudi shod osrednje zveze slovanskih časnikarjev.

Desetletnico svojega neslavnega škofovanja je obhajal dne 20. t. m. ljubljanski knezoškof Anton Bonaventura Jeglič.

Cela vas prodana. Vas Ferndorf pri Paterianu na Koroškem je kupila družba za izdelovanje magnezita za $\frac{1}{3}$ milijona kron.

Mladeniški shod se vrši 31. t. m. v Šmihelu pri Pliberku na Koroškem. Kakor veselo pozdravljamo, da se priteguje koroško slovensko mladino v pozitivno delo, tako moramo odločno izjaviti, da se bo mladeniška organizacija, če se bo ustvarila enostransko na klerikalni podlagi, razbila čisto tako, kakor se je Koroščeva na Štajerskem.

Koroški deželni glavar grof Goess je prepustil nemškemu šulferajnu veliko dvorano deželnega dvorca na razpolago za zborovanje. Tako daleč smo že na Koroškem!

Ljubljana hoče proslaviti cesarjev jubilej skoro izključno z dobrodelnimi napravami. V seji občinskega sveta dne 19. t. m. se je sklenilo: 1. Uradniki in sluge mestnega magistrata se s 1. dec. t. l. izenačijo glede plač z državnimi uradniki; 2. za ubožne učence in učenke ljubljanskih ljudskih šol se ustanovi počitniška kolonija, kjer bodo otroci po letu se duševno in telesno krepili; v to svrhu kupi mestna občina zdravilišče Sangrad pri Cerkljah na Gorenjskem za 21.000 kron; kolonija se bo imenovala „Paradiž“; 3. oba mestna otroška vrtca se spremenita v otroški zavetišči za otroke, katerih starši vsled dela zunaj hiše ne morejo otrok nadzorovati; 4. se ustanovi mestna bolniška blagajna za posle; 5. se dovoli za zgradbo delavskih hiš 200.000 K; 6. se ustanovi 20 ustanov po 100 kron za obrtnike, ki niso po lastni krivdi prišli v bedo. — Tako slavi cesarjev jubilej mesto, ki ve, kaj je socijalno delo.

V stalni pokoj je stopil koroški profesor g. Ivan Scheinigg v Celovcu, znan nabiratelj slovenskih narodnih pesmi na Koroškem.

V Bistrici v Rožu na Rožu so vsled nečuvenga nasilja pri občinskih volitvah zmagali nemčurji. Slovenci so vložili ugovor.

Shod slovanskega učiteljstva bo v Pragi od 9. do 14. avgusta t. l.

Rusija je prodala železnico od Kvangčong-suja do Harbina Japonski.

Na Goriškem bo deželni glavar menda zopet dr. Pajer (laški liberalce); za podglavarja bi vlada sicer rada imela slovenskega klerikalca dr. Gregorčiča. Ker pa se slovenski naprednjaki in agrarci temu odločno upirajo, bo najbrž morala imenovati slov. agrarca dr. Franko-ta.

Vodovod za mesto Kranj se je že začel graditi in bo najbrž že letos gotov.

Gospodarski paberki.

Gosenice.

Strokovni učitelj g. Brúders iz Maribora, je priobčil sledeče:

„Iz raznih delov dežele prihajajo poročila, da so prišle nad drevje ponekod v ogromnem številu gosenice, zato naj bodo tukaj podana glavna sredstva, katera se danes morejo rabiti v pokončevanje te golazni. Prvo je seveda uničevanje gosenic.

Imamo sledeče vrste gosenic: 1. glogov belin. Gosenice izgledajo sive in svetlorjave, so le malo dlakaste in pojedó listje z rebri vred popolnoma. Sedaj so gosenice izrasle, deloma so se že zabubile. V severnih krajih se bodo kmalu. Bube so svetložolte s črnimi pikami; najdeš jih viseti na vejah dreves in grmov in jih treba takoj zbirati in uničevati, predno zopet začne beli metulj junja izlegati jajca, iz katerih izidejo še tekóm poletja krepke male gosenice. Gnezda te gosenice so po odpadu listja dobro vidna, in jih je treba pozimi pridno odrezovati, zbirati in sežigati. Kdor je to lansko zimo zamudil, bo letos silno trpel po tej golazni. 2. Zlatoritka. Gosenice so temno sivorjave in imajo na hrbtu dva rdeča pasa. Škoda in način življenja sta ista kakor pri belini. Tudi te gosenice se bodo kmalu izrasle in zabubile, tako da bo tudi le pobiranje bub, ki jih najdeš med listjem, mogoče. Tudi tega škodljivca gnezda moraš pozimi pobirati in sežigati. 3. Prsteničar. Pisanoprogaste gosenice se odlikujejo po svojih posebnih požrešnostih. Drevesa, ki so jih „do kosti“ pojedle, takoj zapuste in splezajo na sosedna in tudi ta na enak način požro. Ta vrsta gosenic igra letos, kolikor je doslej znano, glavno ulogo in ji zato treba posvetiti vso pozornost. Prsteničarjeve gosenice se sedaj pogosto ponoči zberejo v kakem kotu med vejami v velike družbe in jih lahko zjutraj presenetiš ter vse s kako čunjo stisneš. Drevesa in drevesne dele, ki so jih te gosenice uničile, lahko sedaj tudi z uspehom škropiš z raztopino, ki si jo napraviš iz 1 kg tobačnega ekstrakta (ga dobiš v tobačnih prodajalnah!) in 1 kg mastnega mila na 100 lit. vode.

Ker gredo gosenice od drevesa do drevesa, od sadovnjaka do sadovnjaka, zato je treba nanje posebno paziti in morebiti tudi škropljenje z navedenim sredstvom po potrebi ponoviti.

Dopisi.

Dramlje. „Slov. Gosp.“ v dopisu iz Dramelj z dne 14. t. m. piše, da je bil zadnjič pri občinskih volitvah v Dramljah izvoljen tudi „Štajerčijanec iz sosedne župnije“.

Iz druge župnije sem samo podpisani izvoljen v občinski odbor v Dramljah. Mislim, da se bodo tudi poštene pristasi kmečke zveze, ki me osebno poznajo, čudili takemu prostaskemu obrekovanju, ker sem vedno v javnosti in doma nastopal proti „Štajercu“, kot naši narodnosti škodljivemu listu.

Rad dam in obljubim 1000 kron, ako se dopisnik, ki je v netenju sovraštva tako marljiv, da kar dežujejo njegovi dopisi v „Slov. Gospodaru“, potrudili donesti tudi najmanjši dokaz resničnosti svoje trditve, da sem Štajerčijanec. To svoto lahko dobi tudi cerkev v Dramljah, kateri mora dopisnik kot katoliški duhovnik gotovo biti naklonjen. Ako pa ne dokaže, kar trdi, ga smatram za človeka najnižje vrste, ki obrekuje in bližnjemu čast jemlje, ne da bi mogel dokazati, kar govori in piše.

Janko Iskrač.

Sv. Barbara v Halozah. Tukaj

imamo že 9 let bralno društvo in smo vsi zadovoljni z njim, saj lahko pristopi kot ud, kdor hoče; vsakdo ima na izbiro, da čita, kar hoče. Društvo ima mnogo lepih povestnih, gospodarskih, zabavnih in tudi verskih knjig. Časopisi so takšni, da nikjer ne nasprotujejo verskim načelom; to so vedeli tudi vsi dozdejni takajšnji duhovniki, zato so bili vedno udje tega društva ter so ga tudi vedno po možnosti podpirali in skrbeli za njegov prospeh. A sedaj?

Na nekem cestnem listu smo našli med drugimi sledečo kitico:

Preljubi škof,
In borlski grof,
Kaj šibo božjo sta poslala
Sem v Haloze nad grešnike.
Duhovna huda zvala!

Nekaterim se dozdeva, da je Rabuza to sam o sebi skoval, nekateri pa smo celo prepričani o tem. Če je res, pa tudi ni mogel boljše povedati. Kajti župnik je imel že marsikaj od društva, kar mu ni prizadelo najmanjših stroškov, vendar pa ga nikakor ni volja k društvu pristopiti.

Pa le od začetka se nam je to čudno zdelo, zdaj pa smo prav veseli, da ga ni med nami, saj njegova zagrizena politika bi le škodovala društvu. To je tudi pokazal s tem, da je tako naglo odpravil nam prijaznega in vsem faranom naklonjenega g. Ogradija. Zato pa je dobil za pomoč g. Rabuza, kateri je po svojih hujskajocih in prepirljivih dejanjih posebno znan.

Kakor hitro je prišel sem, je bilo takoj po cestah najti polno listkov, na katerih je bilo polno umazano skovanih pesmic o tukajšnjih domačinih in učiteljstvu. Ker ni bilo društvo v njegovih rokah, mu je začelo tako smrdeti, da bi ga z največjim veseljem rad izročil vragu, spaku, zmažu in pošasti, kakor to sam sebe imenuje v svojih cestnih pesmih.

Ker pa se društvo vseh teh grdob ni ustrašilo, skoval je novo društvo z imenom „Katoliško slovensko izobraževalno društvo“. Dne 16. febr. se je za to sklical prvi občni zbor z vabili na nedoločen kraj. Uspeh je bil tedaj tudi tak, da je čakal 3 ure z dvema pristasa na občinstvo v neki gostilni — zastonj.

Še danes ni sestavljen odbor, ker ni vpisanih dovolj možkih. — Zato pa piše v „Našem Domu“, da jih mora sesa, in da se bo le še zdaj društvo razvilo, ko so se iste znebili (namreč g. Šerona). Pa so se zmotili. Šele zdaj bo pridivjal vihar, ki izruje popolnoma prisiljeno in nepotrebno društvo iz tal.

Vransko. Velika ljudska veselica Ciril-Methodove podružnice se vrši — kakor znano — dne 12. julija. V tako velikem obsegu se dosedaj sploh še ni vršila v Savinski dolini nobena enaka prireditve. Odbor podružnice je pridno na delu, ter se trudi na vse mogoče načine da bo 12. julij za vsacega narodnjaka dan veselja in zabave. Veselica se boče vršila v senčnatem hrastovem gozdiču v Brodeh poleg trga, odkoder je krasen razgled po trgu in Savinski dolini. Na veselici bo svirala poleg drugih godb tudi dobroznana šoštanj-

ska narodna godba. Dalje bo nastopilo več pevskih zborov, med njimi tudi pevski zbor domače podružnice, ki se že dalj časa pridno vadi. Veselice se udeležijo korporativno: braslovski Sokol, Ciril-Metodova podružnica na Polzeli, požarna bramba v Prekopi, izobraževalno društvo na Vranskem itd. Vsa ona društva, ki se še niso odzvala našemu vabilu, prosimo, da to nemudoma store.

Ribnica v Pohorju. Cenjeni g. urednik! Sicer se še itak precej oglašamo v vašem priljubljenem listu, vendar vas prosim, da podate tudi meni enkrat besedo. — Kakor vam je gotovo že znano, imamo v Ribnici tudi „Bralno društvo“ in sicer — nikar se ne smejte, prosim, g. urednik — v kaplaniji!

Na mizi leži vse polno zaprašenih „Gospodarjev“, namreč „slovenskih“, „Domoljubov“, „Naših domov“ itd., toda živa duša jih ne pride brat. Ali ni to, g. urednik, za solze pretakati? In resnično se je tudi naš novi kaplan, ko je približno pred enim letom prišel k nam, kakor Kristus nad Jeruzalemom razjokal nad temi zapuščenimi in zaničevanimi papirji, in namočil je pero v svoje solze in poslal „Slov. Gospodarju“ pretresujoč vzklik: „Glejte, bratje, vse polno časnikov, in viniti da bi se namrdnili! Oj vkup, oj vkup kato-liška gmajnda!“

Toda, glejte čudo: vkljub tem o solzah govorečim in s solzami prepojenim vrstam „Bralno društvo“ še do danes ni videlo v svojih prostorih niti enega človeka!

In, kaj mislite, g. urednik, ali je to morda gospode poučilo? Kaj še, tega si midva najbrž ne bova dočakala, da bi „Bralno društvo“ razpustili in s pomočjo njegovih uporabnih knjig ustanovili kako javno ljudsko knjižnico. Rajši vidijo, da se sveti na kaplaniji napis: „Bralno društvo“ in da ljudje nič ne berejo, kakor pa da bi moral napis s kaplanije izginiti in bi ljudje kaj čitali. Saj jim je za prosveto ravno toliko mar koliko za lanski sneg, da je le vrišč in ime. Akoravno vedo, da je Ribnica in vsa okolica izključno napredna, se vendar oprijemajo videza in si domišljujejo, da so na krmilu in da imajo vse na „žnurci“.

Povsod drugod se pretvarjajo bralna društva v edino umestne javne ljudske knjižnice, in tudi za naše bralno društvo bo udarila ura, ko bode moralo odložiti svojo paradno ulogo, čeravno smo precej visoko v gorah.

In še nekaj, g. urednik: Ako pridete pri nas na pošto, vas preseneti takoj samonemški poštni pečat, istotako je v Vuhredu in na vseh okoliških poštah. Ali ni to sramotilno za nas, sami Slovenci daleč naokrog, vse zeleno Pohorje slovenska posest in vendar na pošti samo-nemški pečat! Sedajni trgovski minister je Čeh, se bode dalo vendar kaj doseči, da se odstrani ta sramotilna pega z našega narodnega lica!

Okoliške občine, na noge za naše pravice!

Iz Št. Jurja ob juž. žel. (Občni zbor „Knjižnice“ Št. Jurij ob juž. žel. dne 17. 5. 1908.) Konstatujoč sklepčnost je otvoril zborovanje predsednik g. Kveder. Iz poročila o delovanju „Knjižnice“ od lanskega občnega zbora do današnjega to je od 17. 3. 1907 do 17. 5. 1908 posnamemo sledeče: 1. Knjižnica ima do danes 535 knjig, med njimi 30 hrvaških, 103 nemških, ostale so slovenske. 2. Zastopana so vsa dela novejša, kakor tudi nekaj starejše slovenske literature ter vse slovenske, dozdej izišle knjige kmetijsko-gospodarske vsebine. 3. Knjige so se večinoma nakupile pri Gabersčeku v Gorici, Bambergu v Ljubljani ter tudi v Zvezni trgovini v Celju. Mnogo knjig je darovanih. Vrednost vseh knjig znaša na podlagi inventara 1144 K 12 v. 5. Razun 31 na novo pridobljenih knjig so vse močno v platno vezane. 6. V pretekli poslovni dobi, to je od 17. 3. 1907 do 17. 3. 1908 se je razposodilo 1796 knjig 1051 osebam, kakor je razvidno iz izposojevalne knjige. Iz blagajniškega poročila sledi, da je bilo v poslovni dobi 17./3. 1907 do 17./5. 1908 dohodkov 562 K 51 v, stroškov pa 563 K 01 v; raznim knjigarnam za knjige moramo odplačati v ob-rokih 111 K.

Odbor izreče na tem mestu najtoplejo zahvalo za darovane knjige sledečim dobrotnikom: gg. dr. G. Ipavic, Št. Jur; dr. Benjamin Ipavic, Gradec; Bertl Kartin, Št. Jurij; dr. Vovšek, dež. sod. nad-svetnik, Maribor; dr. Gregorin, dež. sod. svetnik, Celje, Josip Čulek, Št. Jurij; Alojzij Recelj, Št. Jurij; slav. upravništvo Slov. Matice, Ljubljana; slav. upravništvo Slov. Naroda, Ljubljana; Jože Kavčič, pravnik, Praga.

Istotako se izreče na tem mestu zahvala sledečim dobrotnikom za denarne podpore: gg. Jakob Kumer, krojač v Slivnici 22 K 50 v; Andrej Vrečko, želez. kontrolor Trst 20 K; dr. Fraunseis, Ljubljana 20 K; dr. Brenčič, Celje 10 K; dr. Ivan Stojan, Ljubljana 10 K; Kuček, Žalec 10 K; Platnar, Ljubljana 3 K; Jože Škoberne, Trst 8 K; dr. Josip Sernec, Celje 5 K; neime-novanemu 12 K. P. n. Št. Jurčanom za nakup novoletnih voščil 18 K 30 v. Omizju v Celju, nabral g. Kveder Karol 10 K.

Tudi vsem drugim, ki so denarno podpirali „Knjižnico“ z manjšimizneski, kakor je razvideti iz blagajniške knjige, se odbor prav iskreno zahvaljuje. — V odbor so se na novo izvolili g. Janez Žiher in g. dr. Josip Ipavec. Sprejeli so se tudi pri točki „nasveti in predlogi“ važni sklepi za nadaljni razvoj in prospeh „Knjižnice“.

Povdarjamo opetno, da je „Knjižnica“ Št. Jurij ob južni železnici javna ljudska knjižnica, ki je vsakomur brez izjeme pristopna, ter da do-bivajo okoličani, kakor tudi revnejši tržani, knjige popolnoma brezplačno na po-sodo. Naj se je pridno poslužujejo. Izposojujejo se knjige vsako nedeljo predpoldne, kakor tudi ob delavnikih, ako ravno potreba nanese.

Prostori „Knjižnice“ so pri g. A. Nendlu. Vnanjim prijateljem prosvete in napredka pa se še nadalje priporočamo najtopleje v naklonjenost in podporo.

Za odbor:

Karol Kveder, Alojzij Recelj,
predsednik. blagajnik.

Velikanedelja. „Slovenski Gospodar“, kojega naročnik sem bil vedno, me je v svoji zadnji številki radi tega, ker sem bil slučajno predsednik shoda narodne stranke, ki je odločno slovenska, nesramno napadel, navajajoč, da me bodo pri prihodnjem shodu nemčurskih „Štajerčijancev“ izvolili podpredsednikom. Tako namiga-vanje je bilo hudobnost skrajne vrste, — ki hoče vsakega še tako odločnega Slovence ubiti, če ne pleše natanko po piščalki gotovih klerikalnih po-litikov.

Kdor pozna mojo osebo, zna, da sem se vedno odločno boril za pravice Slovencev; bil sem morda dolgo časa pri Velikinedelji edini, ki nisem zgubil poguma in se nisem dal strahovati od nemčur-stva, — to mi lahko potrdi tudi „Slov. Gospo-dar“, k čemur ga s tem pozivam, — in je takšen napad največje razžaljenje na moji narodni časti. (O p. uredn.: Ali, g. V., Vas-li more „Slovenski Gospodar“ na Vaši časti še žaliti? Brezčasten, podel človek sploh nikogar žaliti ne more!) Ko-liko jih je, ki so Slovenci, kadar jim boljše kaže, drugače pa potegnejo plašč po vetru. Kdo more to trditi o meni, vprašam „Slov. Gosp.“ javno?

Če bo dopisnik „Sl. G.“ le toliko storil za našo slovensko stvar! Danes še tega ne verja-mem. — Naši klerikalni Slovenci rajši razdirajo, kakor pa zidajo.

Vsaki „Štajerc“ me je svoječasnó blatil po svojih predalih; koliko zasledovanja sem moral često drugod pretrpeti! — Toda tega dovolj!

Podpiral sem vedno in bom tudi zanaprej po svojih močeh vsako slovensko društvo, naj bode v rokah „kmečke zveze“ ali narodne stranke, če bo le odločno narodno. Toda ker sem poleg tega odločno naprednega mišljenja, to ne odvaga nič. — Kdor ni petolizec, po njem, naj je še tako dober narodnjak.

Na nadaljne laži dopisnika, da se je tisti večer v moji hiši v družbi gg. dr. Kukovca, Spin-derja in Šinka tako glasno govorilo, da je po cesti mimoidoči mož slišal razgovor na cesto, sem primoran z resnico na dan, dasiravno sem hotel z ozirom na ljubi mir med domačimi Slovenci to stvar zamolčati. — Za resničnost naslenjega imam svedoke.

Tisti mož, ki je slišal, kar smo se pogovar-jali v sobi, ni po cesti šel, — nego je pod oknom moje lastne hiše prisluškoval, ker na cesto se iz moje hiše ne sliši nič. — In kdo je bil ta mož? To je bil naš g. kaplan Kristovič. — On se je kot akademično izobraženi (Op. uredništva: ???) človek spozabil tako daleč, da je šel prisluškovat k privatnemu oknu, kaj se tam govori. Ali ni to največja sramota, če si izobraženec in duhovnik kaj takega dovoli? Ali smo napredni Slovenci morda kaki avarhisti, da bodo hodili za nami de-ktivi v osebah gg. duhovnikov?

Pregovor pravi: „Kdor za steno prisluškuje, sramoto svojo posluša.“

Vprašam tem potom vse poštene in odločne Slovence, bodisi pristaše kmečke zveze ali na-rodne stranke, ali se to pristojta?

Vprašam tem potom javno visoki knezo-škofijski ordinarijat v Mariboru, ali je morda dalo v novejšem času svojim mlajšim duhovnikom nalog, da ne samo na prižnici in v spovednici agitirajo proti njim neljubim naprednim sloven-skim listom in osebam, nego da bodo hodili še posluševat k oknom privatnikov, kaj se v hišah govori? Ali se to strinja s častjo katoliškega du-kovnika?

Ako se temu ne stori konca, potem je za-naprej najboljša, da si dajo napredni Slovenci svoja okna zazidati.

I. V.

Mednarodni jezik esperanto in Slovenci. Zopet se nam obetajo krasni, idilični časi, ki so vladali pred zidanjem babilonskega stolpa. Zadoščeno je za ošabnost naših očetov in tolažba proroka Ze-fanije se bliža svojemu vresničenju. Vprašanje mednarodnega jezika, ki je stalo pred človeštvom kot nerešena in nerešljiva sfinga vse dni od tiste hude kazni božje, in s katerim so se pečali učenjaki posebno marljivo zadnjih 200 let, je rešeno: ruski zdravnik dr. L. L. Samenhof je presekal s svojim genialnim pomožnim jezikom esperantom gordijski voz. Enindvajseto vigred je že doživelo njegovo dete in se razrastlo v krepkega junaka, ki prodira zmagonosno naprej in podvrže v doglednem času ves svet, slavnejši ko sam Aleksander Veliki. — Slovenci smo napram esperantu v obče jako hladni. Zadnji čas se je pojavilo rahlo zanimanje, „Dom in svet“ je prijavil dve zanimivi studiji, v „Času“ smo čitali razpravi proti in za. Tudi oče Škrabee nam je povedal svoje mnenje. Posebno srečno se naredi trditev v „Času“, da je mednarodni jezik velikega pomena za majhne narode, kakor smo Slovenci, kajti le s pomočjo takega jezika prodre slovstvo, znanstvo in umetnost čez ozke domače meje. — V Mariboru se je združila peščica dijakov-esperantistov v slovenskem esperantskem krožku, ki si bode prizadeval po svojih skromnih močeh razširjati zanimanje za Samenhoferov izum po slo-venski domovini. Zato daje radevolje vsakovrstna pojasnila, priskrbuje potrebna učila, dopisuje z osamljenimi esperantisti. V svrhu statistike in pro-pagande nabira naslove raztresenih slovenskih esperantistov, ki bi se naj tekom časa združili v močno organizacijo. S hvaležnostjo sprejema tudi različne nasvete. Vse dopise je nasloviti na slo-venski esperantski krožek v Mariboru, Wilden-rainerjeva ulica 14/I/7, od 7. maja naprej pa — 14, pritličje 4. Antauen gis la venko — naprej do zmage!

Razne novosti.

Svojega očeta je ustrelil. Milijonarja Ster-rya v Njujorku je ustrelil njegov lastni sin, ker se je oče hotel poročiti z mladim dekletom. Sin se je nato tudi sam ustrelil.

Strašna železniška nesreča se je zgodila ne-davno v Contichu na Nizozemskem. Vlaka sta trčila. 33 oseb je že doslej mrtvih, 200 ranjenih. Premikač, ki je nesrečo zakrivil, je zblaznel.

Sneg v Švici. Iz Švicarske poročajo, da je zapadel visok sneg, tudi po vinogradih. Škoda je velika. Isto je baje v Gornji Italiji.

Društvene vesti.

Izobraževalno društvo v Št. Petru v Sav. dolini ponavlja v nedeljo, dne 31. maja veselico v prostorih g. Žganka z gledališko predstavo „V Ljubljano jo dajmo“, petjem in drugimi zabav-nimi točkami. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstop-nina: Sedeži 60 v, stojišča 20 v. Posebna vabila se ne pošiljajo. K obilni udeležbi vladno vabi odbor.

Akad.-tehn. društvo „Triglav“ v Gradcu javlja, da je bil na II. občnem zboru pri nado-mestnih volitvah izvoljen predsednikom tovariš Tajnšek Vinko, cand. med., podpredsednikom tovariš Pirkmaier Otmar, stud. iur.

Zavarovalno društvo za konje za savinjsko dolino. V Ponderjek 1. jun., ob 4. uri pop. se vrši v Rebeuschegovi gostilni v Celju posvetovanje o pravilih tega društva.

Čeb. podružnica pri Mali Nedelji priredi strokovno predavanje dne 31. t. m., t. j. v nedeljo, takoj po rani maši v šoli. Predava g. Jurenčič čeb. pot. učitelj. Ude in vse čebelarje vabi k mnogobrojni udeležbi odbor.

Akad.-tehn. društvo „Triglav“ v Gradcu ima II. izvanredni občni zbor dne 30. maja 1908 ob 8. uri zvečer v prostorih Leonhardstraße 4.

Klub Savinskih kolesarjev v Žaleu hoče v letošnji sezoni zopet s svežo silo poprijeti svojega delovanja. Vsled tega se vabijo dosedanjí člani, da vplačajo udnino za leto 1908 in naj vplivajo na prijatelje kolesarstva, da pristopijo k društvu. Udnina za leto znaša 2 K — in se naj vpošlje do 30. maja na društveno vodstvo v roke podpisane.

Franc Perger.

Pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“ v Ljubljani razvije dne 28. junija svoj novi društveni prapor in priredi obenem veliko pevsko slavnost. Povabljeni so slovenska pa tudi hrvaška in češka društva. Rok za prijavo društev (korporativno ali v deputaciji ev. če z zastavo) je določen na 1. junija. Do takrat naj tudi vsako društvo prijavi pesem (naslov besedila in komponista), s katero namerava nastopiti na slavnosti. Razvitje in veselica se vrši nepreklicno in ob vsakem vremenu 28. junija t. l. Na predvečer bo serenada in podoknica kumici prebl. gospe pl. Trnkóczyjeve, drugi dan zjutraj razvitje in obhod po mestu, popoldne banket in velika veselica. Za banket stane kuvert brez pi-jake 3 K in je prijave zanj z denarjem vred pošiljati društvu do najkasneje 20. junija t. l. Natančnejši spored se objavi v kratkem.

Akad. društvo slov. agronomov „Kras“ na Dunaju si je izvolilo za letni tečaj sledeči odbor: predsednik: agr. Albert Vedernjak, podpredsednik: geom. & cult. tehn. Dragotin Gustinčič, tajnik: stud. for. Vojko Koprivnik, blagajnik in knjižničar: stud. for. Ivan Možina, namestnik: stud. for. Robert Hartmann, preglednik: stud. for. Franjo Spiller, in stud. for. Gustav Hržič.

Cena jajc na dunajskem trgu dne 26. maja 1908.

jajca v zabojih	à 36	k.	po K 2'—
I-ma jajca v sodčkih	à 39	"	" K 2'—
II-da " " "	à 39 1/2	"	" K 2'—
Nižje in gor.-avstrijska	à 44	"	" K 2'—
I-ma štajerska jajca	à 38	"	" K 2'—
II-da " " "	à 39	"	" K 2'—
I-ma moravska " "	à 38	"	" K 2'—
II-da " " "	à 39	"	" K 2'—
Šleska jajca	à 42	"	" K 2'—
Hrvaška " "	à 40	"	" K 2'—
Slavonska jajca	à 42	"	" K 2'—

Za zaboj à 1440 kom.:

I-ma bačka jajca	à K 74
I-ma banatska jajca	à K 72
zgoranjeogrška " "	à K 70
I-ma sedmograška sortirana	à K 72
I-ma " nesortirana	à K 70
bosanska jajca	à K 70
I-ma bolgarska jajca	à K 74
II-da " " "	à K 70
I-ma srbska " "	à K —
I-ma gališka jajca sortirana	à K 70
I-ma " nesortirana	à K 69
I-ma ruska " "	à K 72
II-da " " "	à K 70
I-ma srednja jajca	à K 65
I-ma mala " "	à K 61

Loterijske številke.

Trst, dne 23. maja 1908:	71, 36, 84, 34, 10.
Linc. " " " "	64, 11, 54, 9, 36.

Listnica upravnistva.

Zdravko D., Rečica. Ostale tri koledarje razprodajte po 20 vinarjev in svotico upošljite, če pa ne bo slo, pa jih razdelite!

Dr. Ed. Volčič v Novem mestu (Kranjsko)

je uredil ter dobivajo se pri njem in pri vseh knjigo-tržcih naslednje pravne knjige:

1. **Civilnopravni zakoni** (IV. zvezek Pravnikove zbirke) z obširnim slovenskim in hrvatskim stvarnim kazalom, obsegajoči XII. in 909 strani. 1906. V platno vezana knjiga. K 8'—
2. **Odvetniška tarifa:** določila o rabi hrvatskega in slovenskega jezika pred sodišči; sodne pristojbine s stvarnim kazalom (20 tabel). 1906. Broširano K 1'80
3. **Zakoni o javnih knjigah,** zemljiških itd. (V. zv. Pravnikove zbirke z vsemi predpisi, ki so z njimi v zvezi, s stvarnim kazalom in hrvatskem in slovenskem jeziku, z vzorci knjižnih prošenj in vpisov. 1908. Knjiga v 2 delih, skup 618 strani Mehko vezana knjiga K 5'60
Popolno v platno vezana K 6'—
Ponatisi iz knjige, navedene pod točko 3.:
4. **Vzgleđi predlogov, sklepov in vpisov** za zemljiško knjigo; dotična kolkovina in vpisnina. Broširan K 1'—
5. **Kolkovina in vpisnina** pri zemljiški knjigi. Stenska tabela na močnem papirju K —'60

Dalje od „Poljudne pravne knjižnice“, ki jo izdaja društvo „Pravnik“.

- Zvezek I. **Zakon o dovoljevanju poti za silo,** s pojasnili in vzorcem prošnje. 1907. Mehko vezano K —'40
- Zvezek II. in III. **Predpisi o železniških in rudniških knjigah.** 1908. Cena mehko vezani knji-žici K —'80
- Zvezek IV. in V. **Pristojbinske olajšave ob konverziji terjatev.** 1908. Knjiga potrebna posebno posojilnicam in denarnim zavodom sploh. Mehko vezana knjižica K —'80
- Zvezek VI.—X. **Predpisi o razdelbi in ureditvi ter o zložbi zemljišč.** 1907. Mehko vezano K 2'—

Ako ni dogovorjeno drugače, pošilja urednik knjige s pošto proti poštnemu povzetju, tako, da se k navedenim cenam priračunijo le resnični in poštni izdatki; pri naročilih do 2 K je najceneje, ako se pošlje naprej kupnina in 10 vin. poštne v gotovini ali poštne znamkah.

Bencin-motor

samo 4 mesece v porabi, izvrstno ohranjen se vsled nabave električne moči po ceni prodaja. — Vprašanja na železnarno **A. Pogačnik,** Ruše pri Mariboru. 128 3-1

Kdor hoče kupiti in prodati dobičkanosna posestva

v lepih okraju blizu cest in tik cest, različnih velikosti in cen, od 6000 do 40.000 K, v ugodnih plačilnih obrokih, primernih razmerah vrednosti in izbrana boljša zemljišča in poslopja, za katera prevzame posredovanje **Rok Lončar,** posestnik v Ivenci pri Vojniku, okraj Celje. Ako pa kdo hoče kakšno boljše posestvo prodati, naj se mu pismeno naznani.

! Čevlji !

Priporočam svojo zalogo vsakovrstnega obuvala za moške, ženske in otroke; tudi turistovske čevlje po goiserskem načinu; domače in tovarniško delo po vsakovrstni ceni. — Vse se dobi in kupi pri

Ivan Berna

Gosposka ulica šte. 6 v Celju.

Več lepih kmetij

od 6 do 18 oral, na Štajarskem, v bližini Gradca se po ugodnih pogojih prodaja. Parcele posameznega posestva niso razkosane, temveč se drže skupaj (arondirano). V sredini vsakega posestva stoji poleg hiše z lepim stanovanjem, dobro urejeno prostorno gospodarsko poslopje, hlevi itd. Velikosti posestva primeren gozd meji na zemljišče.

Pojasnila daje **A. Lavrenčič, Thal,** pošta Gösting pri Gradcu. 127 3-1

Posojilnica v Šoštanju

— registrovana zadruga z neomejeno zavezo —

obrestuje hranilne vloge po

5%

ter plačuje rentni davek za vlagatelje sama. — **Uradni dan** je vsak **četrtek** od 9. do 12. ure dopoldne.

Za druga pojasnila je pisarna odprta vsak dan od 9. do 12. ure dopoldne.

326 3-1

Načelstvo.

Prodaja se potom parcelacije veleposestva Bežigrad pri Celju

sestojoče iz dobrih host, travnikov, pesejanih njiv in več k tej graščini spadajočih večjih in manjših arondiranih posestev s hišami, gospodarskimi poslopji, kozolci itd. Razven tega je naprodaj poleg tvornice cinka in emaila **9 oralov stavbišč,** od 200 □ klft. naprej. — O priliki kupa ima kupec položiti primerno aro, a ostanek kupnine lahko plač takoj, ali od 1 do 15 let, polletnih obrokih, za katere sme sam določiti termin. Banka se vknjiži samo na od nje kupljena zemljišča. — Brez obzira na določene termine pa more kupec, kadar hoče, izplačati celi ostanek kupnega zneska brez odkazanega roka in pristojbine. Ustmena in pismena pojasnila daje g. I. Dolinar v Celju, Vrtne ulice ali banka sama.

Hrvatsko slav. banka
za parcelacijo in kolonizacijo d. d.
v Zagrebu.

Slovenci, kupujte vžigalice v korist družbi sv. Cirila in Metoda!

ska narodna godba. Dalje bo nastopilo več pevskih zborov, med njimi tudi pevski zbor domače podružnice, ki se že dalj časa pridno vadi. Veselice se udeležijo korporativno: braslovški Sokol, Ciril-Metodova podružnica na Polzeli, požarna bramba v Prekopi, izobraževalno društvo na Vranskem itd. Vsa ona društva, ki se še niso odzvala našemu vabilu, prosimo, da to nemudoma store.

Ribnica v Pohorju. Cenjeni g. urednik! Sicer se še itak precej oglašamo v vašem priljubljenem listu, vendar vas prosim, da podate tudi meni enkrat besedo. — Kakor vam je gotovo že znano, imamo v Ribnici tudi „Bralno društvo“ in sicer — nikar se ne smejte, prosim, g. urednik — v kaplaniji!

Na mizi leži vse polno zaprašenih „Gospodarjev“, namreč „slovenskih“, „Domoljubov“, „Naših domov“ itd., toda živa duša jih ne pride brat. Ali ni to, g. urednik, za solze pretakati? In resnično se je tudi naš novi kaplan, ko je približno pred enim letom prišel k nam, kakor Kristus nad Jeruzalemom razjokal nad temi zapuščenimi in zaničevanimi papirji, in namočil je pero v svoje solze in poslal „Slov. Gospodarju“ pretresujoč vzklik: „Glejte, bratje, vse polno časnikov, in viniti da bi se namrdnili! Oj vkup, oj vkup kato-liška gmajnda!“

Toda, glejte čudo: vkljub tem o solzah govorečim in s solzami prepojenim vrstam „Bralno društvo“ še do danes ni videlo v svojih prostorih niti enega človeka!

In, kaj mislite, g. urednik, ali je to morda gospode poučilo? Kaj še, tega si midva najbrž ne bova dočakala, da bi „Bralno društvo“ razpustili in s pomočjo njegovih uporabnih knjig ustanovili kako javno ljudsko knjižnico. Rajši vidijo, da se sveti na kaplaniji napis: „Bralno društvo“ in da ljudje nič ne berejo, kakor pa da bi moral napis s kaplanije izginiti in bi ljudje kaj čitali. Saj jim je za prosveto ravno toliko mar koliko za lanski sneg, da je le vrišč in ime. Akoravno vedo, da je Ribnica in vsa okolica izključno napredna, se vendar oprijemajo videza in si domišlujejo, da so na krmilu in da imajo vse na „žnurci“.

Povsod drugod se pretvarjajo bralna društva v edino umestne javne ljudske knjižnice, in tudi za naše bralno društvo bo udarila ura, ko bode moralo odložiti svojo paradno ulogo, čeravno smo precej visoko v gorah.

In še nekaj, g. urednik: Ako pridete pri nas na pošto, vas preseneti takoj samonemški poštni pečat, istotako je v Vuhredu in na vseh okoliških poštah. Ali ni to sramotilno za nas, sami Slovenci daleč naokrog, vse zeleno Pohorje slovenska posest in vendar na pošti samo-nemški pečat! Sedajni trgovski minister je Čeh, se bode dalo vendar kaj doseči, da se odstrani ta sramotilna pega z našega narodnega lica!

Okoliške občine, na noge za naše pravice!

Iz Št. Jurja ob juž. žel. (Občni zbor „Knjižnice“ Št. Jurij ob juž. žel. dne 17. 5. 1908.) Konstatujoč sklepčnost je otvoril zborovanje predsednik g. Kveder. Iz poročila o delovanju „Knjižnice“ od lanskega občnega zbora do današnjega to je od 17. 3. 1907 do 17. 5. 1908 posnamemo sledeče: 1. Knjižnica ima do danes 535 knjig, med njimi 30 hrvaških, 103 nemških, ostale so slovenske. 2. Zastopana so vsa dela novejša, kakor tudi nekaj starejše slovenske literature ter vse slovenske, dozdej izišle knjige kmetijsko-gospodarske vsebine. 3. Knjige so se večinoma nakupile pri Gabersčeku v Gorici, Bambergu v Ljubljani ter tudi v Zvezni trgovini v Celju. Mnogo knjig je darovanih. Vrednost vseh knjig znaša na podlagi inventara 1144 K 12 v. 5. Razun 31 na novo pridobljenih knjig so vse močno v platno vezane. 6. V pretekli poslovni dobi, to je od 17. 3. 1907 do 17. 3. 1908 se je razposodilo 1796 knjig 1051 osebam, kakor je razvidno iz izposojevalne knjige. Iz blagajniškega poročila sledi, da je bilo v poslovni dobi 17./3. 1907 do 17./5. 1908 dohodkov 562 K 51 v, stroškov pa 563 K 01 v; raznim knjigarnam za knjige moramo odplačati v ob-rokih 111 K.

Odbor izreče na tem mestu najtoplejo zahvalo za darovane knjige sledečim dobrotnikom: gg. dr. G. Ipavica, Št. Jurij; dr. Benjamin Ipavica, Gradec; Bertl Kartin, Št. Jurij; dr. Vovšek, dež. sod. nad-svetnik, Maribor; dr. Gregorin, dež. sod. svetnik, Celje, Josip Čulek, Št. Jurij; Alojzij Recelj, Št. Jurij; slav. upravništvo Slov. Matice, Ljubljana; slav. upravništvo Slov. Naroda, Ljubljana; Jože Kavčič, pravnik, Praga.

Istotako se izreče na tem mestu zahvala sledečim dobrotnikom za denarne podpore: gg. Jakob Kunner, krojač v Slivnici 22 K 50 v; Andrej Vrečko, želez. kontrolor Trst 20 K; dr. Praunseis, Ljubljana 20 K; dr. Brenčič, Celje 10 K; dr. Ivan Stojan, Ljubljana 10 K; Kuhec, Žalec 10 K; Platnar, Ljubljana 3 K; Jože Škoberne, Trst 8 K; dr. Josip Serbec, Celje 5 K; neime-novanemu 12 K. P. n. Št. Jurčanom za nakup novoletnih voščil 18 K 30 v. Omizju v Celju, nabral g. Kveder Karol 10 K.

Tudi vsem drugim, ki so denarno podpirali „Knjižnico“ z manjšimizneski, kakor je razvideti iz blagajniške knjige, se odbor prav iskreno zahvaljuje. — V odbor so se na novo izvolili g. Janez Žiher in g. dr. Josip Ipavec. Sprejeli so se tudi pri točki „nasveti in predlogi“ važni sklepi za nadaljni razvoj in prospeh „Knjižnice“.

Povdarjamo opetno, da je „Knjižnica“ Št. Jurij ob južni železnici javna ljudska knjižnica, ki je vsakomur brez izjeme pristopna, ter da do-bivajo okoličani, kakor tudi revnejši tržani, knjige popolnoma brezplačno na po-sodo. Naj se je pridno poslužujejo. Izposojejuje se knjige vsako nedeljo predpoldne, kakor tudi ob delavnikih, ako ravno potreba nanese.

Prostori „Knjižnice“ so pri g. A. Nendlu. Vnanjim prijateljem prosvete in napredka pa se še nadalje priporočamo najtopleje v naklonjenost in podporo.

Za odbor:

Karol Kveder, Alojzij Recelj,
predsednik. blagajnik.

Velikanedelja. „Slovenski Gospodar“, kojega naročnik sem bil vedno, me je v svoji zadnji številki radi tega, ker sem bil slučajno predsednik shoda narodne stranke, ki je odločno slovenska, nesramno napadel, navajajoč, da me bodo pri prihodnjem shodu nemčurskih „Štajerčijancev“ izvolili podpredsednikom. Tako namiga-vanje je bilo hudobnost skrajne vrste, — ki hoče vsakega še tako odločnega Slovenca ubiti, če ne pleše natanko po piščalki gotovih klerikalnih po-litikov.

Kdor pozna mojo osebo, zna, da sem se vedno odločno boril za pravice Slovencev; bil sem morda dolgo časa pri Velikinedelji edini, ki nisem zgubil poguma in se nisem dal strahovati od nemčur-stva, — to mi lahko potrdi tudi „Slov. Gospo-dar“, k čemur ga s tem pozivam, — in je takšen napad največje razžaljenje na moji narodni časti. (O p. uredn.: Ali, g. V., Vas-li more „Slovenski Gospodar“ na Vaši časti še žaliti? Brezčasten, podel človek sploh nikogar žaliti ne more!) Ko-liko jih je, ki so Slovenci, kadar jim boljše kaže, drugače pa potegnejo plašč po vetru. Kdo more to trditi o meni, vprašam „Slov. Gosp.“ javno?

Če bo dopisnik „Sl. G.“ le toliko storil za našo slovensko stvar! Danes še tega ne verja-mem. — Naši klerikalni Slovenci rajši razdirajo, kakor pa zidajo.

Vsaki „Štajerc“ me je svoječasno blatil po svojih predalih; koliko zasledovanja sem moral često drugod pretrpeti! — Toda tega dovolj!

Podpiral sem vedno in bom tudi znanprej po svojih močeh vsako slovensko društvo, naj bode v rokah „kmečke zveze“ ali narodne stranke, če bo le odločno narodno. Toda ker sem poleg tega odločno naprednega mišljenja, to ne odvaga nič. — Kdor ni petolizec, po njem, naj je še tako dober narodnjak.

Na nadaljne laži dopisnika, da se je tisti večer v moji hiši v družbi gg. dr. Kukovca, Spin-dlerja in Šinka tako glasno govorilo, da je po cesti mimoidoči mož slišal razgovor na cesto, sem primoran z resnico na dan, dasiravno sem hotel z ozirom na ljubi mir med domačimi Slovenci to stvar zmolčati. — Za resničnost naslenjega imam svedoke.

Tisti mož, ki je slišal, kar smo se pogovar-jali v sobi, ni po cesti šel, — nego je pod oknom moje lastne hiše prisluškoval, ker na cesto se iz moje hiše ne sliši nič. — In kdo je bil ta mož? To je bil naš g. kaplan Kristovič. — On se je kot akademično izobraženi (Op. uredništva: ???) človek spozabil tako daleč, da je šel prisluškovat k privatnemu oknu, kaj se tam govori. Ali ni to največja sramota, če si izobraženec in duhovnik kaj takega dovoli? Ali smo napredni Slovenci morda kaki anarhisti, da bodo hodili za nami de-ktivi v osebah gg. duhovnikov?

Pregovor pravi: „Kdor za steno prisluškuje, sramoto svojo poslušuje.“

Vprašam tem potom vse poštene in odločne Slovence, bodisi pristaše kmečke zveze ali na-rodne stranke, ali se to pristojta?

Vprašam tem potom javno visoki knezo-škofijski ordinarijat v Mariboru, ali je morda dalo v novejšem času svojim mlajšim duhovnikom nalog, da ne samo na prižnici in v spovednici agitirajo proti njim neljubim naprednim sloven-skim listom in osebam, nego da bodo hodili še posluševat k oknom privatnikov, kaj se v hišah govori? Ali se to strinja s častjo katoliškega du-kovnika?

Ako se temu ne stori konca, potem je za-naprej najboljše, da si dajo napredni Slovenci svoja okna zazidati.

I. V.

Mednarodni jezik esperanto in Slovenci. Zopet se nam obetajo krasni, idilični časi, ki so vladali pred zidanjem babilonskega stolpa. Zadoščeno je za ošabnost naših očetov in tolažba proroka Ze-fanije se bliža svojemu vresničenju. Vprašanje mednarodnega jezika, ki je stalo pred človeštvom kot nerešena in nerešljiva sfinga vse dni od tiste hude kazni božje, in s katerim so se pečali učenjaki posebno marljivo zadnjih 200 let, je rešeno: ruski zdravnik dr. L. L. Samenhof je presegal s svojim genialnim pomožnim jezikom esperantom gordijski voz. Enindvajseto vigred je že doživelo njegovo dete in se razrastlo v krepkega junaka, ki prodira zmagonosno naprej in podvrže v doglednem času ves svet, slavnejši ko sam Aleksander Veliki. — Slovenci smo napram esperantu v obče jako hladni. Zadnji čas se je pojavilo rahlo zanimanje, „Dom in svet“ je prijavil dve zanimivi studiji, v „Času“ smo čitali razpravi proti in za. Tudi oče Škrabee nam je povedal svoje mnenje. Posebno srečno se naredi trditev v „Času“, da je mednarodni jezik velikega pomena za majhne narode, kakor smo Slovenci, kajti le s pomočjo takega jezika prodre slovstvo, znanstvo in umetnost čez ozke domače meje. — V Mariboru se je združila peščica dijakov-esperantistov v slovenskem esperantskem krožku, ki si bode prizadeval po svojih skromnih močeh razširjati zanimanje za Samenhofov izum po slo-venski domovini. Zato daje radevolje vsakovrstna pojasnila, priskrbuje potrebna učila, dopisuje z osamljenimi esperantisti. V svrhu statistike in pro-pagande nabira naslove raztresenih slovenskih esperantistov, ki bi se naj tekom časa združili v močno organizacijo. S hvaležnostjo sprejema tudi različne nasvete. Vse dopise je nasloviti na slo-venski esperantski krožek v Mariboru, Wilden-rainerjeva ulica 14/1/7, od 7. maja naprej pa — 14, pritličje 4. Antauen gis la venko — naprej do zmage!

Razne novosti.

Svojega očeta je ustrelil. Milijonarja Ster-ryja v Njujorku je ustrelil njegov lastni sin, ker se je oče hotel poročiti z mladim dekletom. Sin se je nato tudi sam ustrelil.

Strašna železniška nesreča se je zgodila ne-davno v Contichu na Nizozemskem. Vlaka sta trčila. 33 oseb je že doslej mrtvih, 200 ranjenih. Premikač, ki je nesrečo zakrivil, je zblaznel.

Sneg v Švici. Iz Švicarske poročajo, da je zapadel visok sneg, tudi po vinogradih. Škoda je velika. Isto je baje v Gornji Italiji.

Društvene vesti.

Izobraževalno društvo v Št. Petru v Sav. dolini ponavlja v nedeljo, dne 31. maja veselico v prostorih g. Žganka z gledališko predstavo „V Ljubljano jo dajmo“, petjem in drugimi zabav-nimi točkami. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstop-nina: Sedeži 60 v, stojišča 20 v. Posebna vabila se ne pošiljajo. K obilni udeležbi vladno vabi odbor.

Akad.-tehn. društvo „Triglav“ v Gradcu javlja, da je bil na II. občnem zboru pri nado-mestnih volitvah izvoljen predsednikom tovariš Tajnšek Vinko, cand. med., podpredsednikom tovariš Pirkmaier Otmar, stud. iur.

Zavarovalno društvo za konje za savinjsko dolino. V Pondeljek 1. jun., ob 4. uri pop. se vrši v Rebeuschegovi gostilni v Celju posveto vanje o pravih tega društva.

Čeb. podružnica pri Mali Nedelji priredi strokovno predavanje dne 31. t. m., t. j. v nedeljo, takoj po rani maši v šoli. Predava g. Jurenčič čeb. pot. učitelj. Ude in vse čebelarje vabi k mnogobrojni udeležbi odbor.

Akad.-tehn. društvo „Triglav“ v Gradcu ima II. izvanredni občni zbor dne 30. maja 1908 ob 8. uri zvečer v prostorih Leonhardstraße 4.

Klub Savinskih kolesarjev v Žalcu hoče v letošnji sezoni zopet s svežo silo poprijeti svojega delovanja. Vsled tega se vabijo dosedanji člani, da vplačajo udnino za leto 1908 in naj vplivajo na prijatelje kolesarstva, da pristopijo k društvu. Udnina za leto znaša 2 K — in se naj vpošlje do 30. maja na društveno vodstvo v roke podpisane.

Franc Perger.

Pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“ v Ljubljani razvije dne 28. junija svoj novi društveni prapor in priredi obenem veliko pevsko slavnost. Povabljeni so slovenska pa tudi hrvaška in češka društva. Rok za prijavo društev (korporativno ali v deputaciji ev. če z zastavo) je določen na 1. junija. Do takrat naj tudi vsako društvo prijavi pesem (naslov besedila in komponista), s katero namerava nastopiti na slavnosti. Razvitje in veselica se vrši nepreklicno in ob vsakem vremenu 28. junija t. l. Na predvečer bo serenada in podoknica kumici prebl. gospe pl. Trnkóczyjeve, drugi dan zjutraj razvitje in obhod po mestu, popoldne banket in velika veselica. Za banket stane kuvert brez pi-jače 3 K in je prijave zanj z denarjem vred pošiljati društvu do najkasneje 20. junija t. l. Natančnejši spored se objavi v kratkem.

Akad. društvo slov. agronomov „Kras“ na Dunaju si je izvolilo za letni tečaj sledeči odbor: predsednik: agr. Albert Vedernjak, podpredsednik: geom. & cult. tehn. Dragotin Gustinčič, tajnik: stud. for. Vojko Koprivnik, blagajnik in knjižničar: stud. for. Ivan Možina, namestnik: stud. for. Robert Hartmann, preglednika: stud. for. Franjo Spiller, in stud. for. Gustav Hrzič.

Cena jaje na dunajskem trgu dne 26. maja 1908.

jajca v zabojih	à 36 k.	po K 2'—
I-ma jajca v sodčkih	à 39 „	„ K 2.—
II-da „ „ „	à 39 1/2 „	„ K 2'—
Nižje in gor.-avstrijska	à 44 „	„ K 2'—
I-ma štajerska jajca	à 38 „	„ K 2'—
II-da „ „ „	à 39 „	„ K 2'—
I-ma moravska „	à 38 „	„ K 2.—
II-da „ „ „	à 39 „	„ K 2'—
Šleska jajca	à 42 „	„ K 2'—
Hrvaška „	à 40 „	„ K 2'—
Slavonska jajca	à 42 „	„ K 2'—

Za zaboj à 1440 kom.:

I-ma bačka jajca	à K 74
I-ma banatska jajca	à K 72
zgornjeogrška „	à K 70
I-ma sedmograška sortirana	à K 72
I-ma „ nesortirana	à K 70
bosanska jajca	à K 70
I-ma bolgarska jajca	à K 74
II-da „ „ „	à K 70
I-ma srbska „	à K —
I-ma gališka jajca sortirana	à K 70
I-ma „ nesortirana	à K 69
I-ma ruska „	à K 72
II-da „ „ „	à K 70
I-ma srednja jajca	à K 65
I-ma mala „	à K 61

Loterijske številke.

Trst, dne 23. maja 1908:	71, 36, 84, 34, 10.
Linc. „ „ „	64, 11, 54, 9, 36.

Listnica upravnistva.

Zdravko D., Rečica. Ostale tri koledarje razprodajte po 20 vinarjev in svotico upošljite, če pa ne bo šlo, pa jih razdelite!

Dr. Ed. Volčič v Novem mestu (Kranjsko)

je uredil ter dobivajo se pri njem in pri vseh knjigo-tržcih naslednje pravne knjige:

1. **Civilnopravni zakoni** (IV. zvezek Pravnikove zbirke) z obširnimi slovenskim in hrvatskim stvarnim kazalom, obsegajoči XII. in 909 strani. 1906. V platno vezana knjiga. K 8'—
2. **Odvetniška tarifa:** določila o rabi hrvatskega in slovenskega jezika pred sodišči; sodne pristojbine s stvarnim kazalom (20 tabel). 1906. Broširano K 1'80
3. **Zakoni o javnih knjigah,** zemljiških itd. (V. zv. Pravnikova zbirke z vsemi predpisi, ki so z njimi v zvezi, s stvarnim kazalom v hrvatskem in slovenskem jeziku, z vzorci knjižnih prošenj in vpisov. 1908. Knjiga v 2 delih, skup 618 strani Mehko vezana knjiga K 5'60
Popolno v platno vezana K 6'—
Ponatisi iz knjige, navedene pod točko 3.
4. **Vzglede predlogov, sklepov in vpisov** za zemljiško knjigo; dotična kolkovina in vpisnina. Broširan K 1'—
5. **Kolkovina in vpisnina** pri zemljiški knjigi. Stenska tabela na močnem papirju K —'60

Dalje od „Poljudne pravne knjižnice“, ki jo izdaja društvo „Pravnik“.

- Zvezek I. **Zakon o dovoljevanju poti za silo,** s pojasnili in vzorcem prošnje. 1907. Mehko vezano K —'40
- Zvezek II. in III. **Predpisi o železniških in rudniških knjigah.** 1908. Cena mehko vezani knji-žici K —'80
- Zvezek IV. in V. **Pristojbinske olajšave ob konverziji terjatev.** 1908. Knjiga potrebna posebno posojilnicam in denarnim zavodom sploh. Mehko vezana knjižica K —'80
- Zvezek VI.—X. **Predpisi o razdelbi in ureditvi ter o zložbi zemljišč.** 1907. Mehko vezano K 2'—

Ako ni dogovorjeno drugače, pošilja urednik knjige s pošto proti poštneemu povzetju, tako, da se k navedenim cenam priračunijo le resnični in poštni izdatki; pri naročilih do 2 K je najceneje, ako se pošlje naprej kupnina in 10 vin. poštne v gotovini ali poštne znamkah.

Bencin-motor

samo 4 mesece v porabi, izvrstno ohranjen se vsled nabave električne moči po ceni proda. — Vprašanja na železnarno **A. Pogačnik,** Ruše pri Mariboru. 128 3-1

Kdor hoče kupiti in prodati dobičkanosna posestva

v lepih okraju blizu cest in tik cest, različnih velikosti in cen, od 6000 do 40.000 K, v ugodnih plačilnih obrokih, primernih razmerah vrednosti in izbrana boljša zemljišča in poslopja, za katera prevzame posredovanje **Rok Lončar,** posestnik v Ivenci pri Vojniku, okraj Celje. Ako pa kdo hoče kakšno boljše posestvo prodati, naj se mu pismeno naznani.

! Čevlji !

Priporočam svojo zalogo vsakovrstnega obuvala za moške, ženske in otroke; tudi turistovske čevlje po goiserskem načinu; domače in tovarniško delo po vsakovrstni ceni. — Vse se dobi in kupi pri

Ivan Berna

Gosposka ulica št. 6 v Celju.

Trgovskega učenca

s primerno šolsko izobrazbo sprejmeta **Norb. Zanier & sin,** Sv. Peter, Savinska dolina. 126 3-1

Zgotovljeno

je pre-zidava-nje trgov-ske hiše R. Stermecki v Celju, katera je sedaj popolnoma na novo urejena. — Velikanska zaloga, ka-tera se je sedaj še z no-vodošlim blagom dopolnila, se bode z naprej po čudovito nizkih cenah prodajala. Nikdo torej ne zamudi ob prihodu v Celje si trgovino ali vsaj izložbe ogledati, da se vsak sam prepriča o velikanski izbiri in čudovito nizkih cenah. — Vzorci proti vrnitvi na vse strani poštne prosto.

Več lepih kmetij

od 6 do 18 oral, na Štajarskem, v bližini Gradca se po ugodnih pogojih proda. Parcele posameznega posestva niso razkosane, temveč se drže skupaj (arondirano). V sredini vsakega posestva stoji poleg hiše z lepim stanovanjem, dobro urejeno prostorno gospodarsko poslopje, hlevi itd. Velikosti posestva primeren gozd meji na zemljišče.

Pojasnila daje **A. Lavrenčič, Thal,** pošta Gösting pri Gradcu. 127 3-1

Posojilnica v Šoštanju

— registrovana zadruga z neomejeno zavezo —

obrestuje hranilne vloge po

5%

ter plačuje rentni davek za vlagatelje sama. — **Uradni dan** je vsak **četrtek** od 9. do 12. ure dopoldne.

Za druga pojasnila je pisarna odprta vsak dan od 9. do 12. ure dopoldne.

Načelstvo.

326 3-1

Proda se potom parcelacije veleposestvo Bežigrad pri Celju

sestojoče iz dobrih host, travnikov, pesejanih njiv in več k tej graščini spadajočih večjih in manjših arondiranih posestev s hišami, gospodarskimi poslopji, kozolci itd. Razven tega je naprodaj poleg tvornic cinka in emaila **9 oralov stavbišč,** od 200 □ klft. naprej. — O priliki kupa ima kupec položiti primerno aro, a ostanek kupnine lahko plač takoj, ali od 1 do 15 let, polletnih obrokih, za katere sme sam določiti termin. Banka se vknjiži samo na od nje kupljena zemljišča. — Brez obzira na določene termine pa more kupec, kadar hoče, izplačati celi ostanek kupnega zneska brez odkazanega roka in pristojbine. Ustmena in pismena pojasnila daje g. I. Dolinar v Celju, Vrtne ulice ali banka sama.

Hrvatsko slav. banka
za parcelacijo in kolonizacijo d. d.
v Zagrebu.

Slovinci, kupujte vžigalice v korist družbi sv. Cirila in Metoda!

Adolf Bursik

čevljar v Celju, Gledališka ulica št. 9

izdeluje vse različne vrste
obutal v modernih fazonah
in po solidnih cenah.

5

52-21

Kupujte narodni kolek!

Trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi
potrebščinami, prodaja c. kr. šolskih knjig in
igralnih kart

Zvezna trgovina

Celje, Rotovška ulica št. 2

priporoča

kancelijski, konceptni, pismeni,
dokumentni, ministrski, ovitni in
barvani papir.

svinčniki peresa peresniki radirke
kamenčki tablice gobice črnilo

Trgovske knjige v vseh velikostih črtane
z eno ali dvema kolonama, v papir, platno, gradl. ali pol usnje vezane.

Odjemalne knjižice po raznih cenah.

Največja zaloga vseh tiskovin

za občinske urade, krajne šolske svete, učitelj-
stvo, župnijske urade, okrajne zastoje, užitni-
ske zastoje, hranilnice, posojilnice, odvetnike,
notarje in privatnike.

Častna zaloga šol. zvezkov in risank.

Papirnatere vreče vseh velikosti po origi-
nalnih tovarniških cenah

Štampilje pečatniki, vignete, (Siegelmarken)
za urade in privatnike izvršujejo
se v najkrajšem času.

Dopisnice umetne, pokrajinske in s cvetlicami
od najpreprostejše do najfinejše.

Albumi za slike, dopisnice in
poezije.

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Ceniki za tiskovine in pisarniške potrebščine
so brezplačno na razpolago.

Trgovci in preprodajalci imajo
izjemne cene.

Priznana dobro blago.
Solidna in točna postrežba.

Edino pristen je le Thierryjev balzam

z zeleno nuno

kot varstveno znamko. Najmanjša pošiljatva 12/2 ali 6/1 ali 1 patent potovalno družinsko steklenico K 5. Skladanje prosto.

Thierryjevo centifolij-mazilo. Najmanjša pošiljatva 2 dozi K 3'60. Sklad. prosto.

Povsod priznana kot najboljša domača sredstva zoper želodčne bolečine, zgago (gorečico), krče, kašelj, zasliženje, vnetja, poškodbe, rane itd. Naslovite naročilo ali denarno pošiljatev na A. THIERRY, lekarna k angelju varuhu v Pregradi pri Rogatcu. Zaloga skoro v vseh lekarnah.

107 33-7

Peronospora-brizgalnice,

najboljših sestavov po najnižjih
cenah, kakor tudi najboljše
mlatilnice na gepelj
in roko
ter vse poljedeljske stroje,
traverze, železniške
šinje, cement, strešno lepenko,
železne in svinčene
vodovodne cevi, se-
salke itd. dobite pri
narodni trrdki

trgovina z železnino

„Merkur“, Peter Majdič, Celje

Zahtevajte cene.

Zahtevajte cene.

Darujte za Narodni sklad!

Sveto-trojiški vrelec!

Izvrstna slatina!

Čast mi je, p. n. občinstvu vljudno naznaniti, da pričnem, ker so vsa predela izvršena,
s prodajo. Tudi na c. kr. splošni preskuševalnici za živila v Gradcu je bil
sveto-trojiški vrelec analiziran in kot dobra slatina preskušen.

Kot dietetična slatina se najtopleje priporoča.

Naročila prevzame

FRANC SCHÜTZ, Sv. Trojica v Slov. goricah.

Preprodajalci imajo visok popust.

113 -5

Kreditna in stavbena zadruga „Lastni dom v Celju“

Celje • Rotovška ulica šte. 12, I. nadstropje • Celje

Čekovni račun pošt. hran.
št. 54.366.

Uradije vsako sredo in soboto od 8. do 12. ure predpoldne
in od 2. do 6. ure popoldne. Pojasnila se dobijo vsak dan pri tajniku
v pisarni ali pa pri udih načelstva. Zadruga „Lastni dom“ je kre-
ditni zavod in sprejema od vsakogar hranilne vloge, katere

obrestuje stalno po 5%

od dneva vloge do dneva vzdiga. Rentni davek plačuje zadruga
sama, ne da bi ga vlagateljem odtegovala. Zadruga dovoljuje v
prvi vrsti zemljiški in stavbeni kredit ter predume na
knjižne terjatve, račune itd. do gotove visokosti in po dogovoru. —
Vlagateljem so na razpolaganje hranilni nabiralniki (pušice),
ki so najpripravnije sredstvo za varčevanje. Izmed slovenskih zavodov
ima le zadruga „Lastni dom“ vpeljane te hranilne nabiralnike.

Telefon št. 48.

73 16-12